VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
13 NOVEMBER 2024

INDEX RAAD 13 NOVEMBER 2024

NR AGENDA	OMSCHRIJVING	BLZ
1	Vaststellen agenda	3
2	Lijst ingekomen stukken	3
3	Vaststellen verslag raadsvergadering 16 oktober 2024	4
4	Vaststellen verslagen commissievergaderingen 2 en 9 oktober 2024	4
5	Installatie Kindergemeenteraad	4
5.a.	Toelating en beëdiging nieuw raadslid SP	5
6	Programmabegroting 2025	5
7	Belastingverordeningen 2025	5
8	Vragen aan het college	38
9	M24- 146 - Stop oneigenlijk gebruik van de monumentenverordening	38

GEMEENTE HILVERSUM

RAADSVERGADERING VAN 13 NOVEMBER 2024

(verslag)

Voorzitter: G.M. van den Top, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heer C. Bakker (PvdA), de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum) en L.H.A. Brussaard (CDA), de heren J.J.A.N. Deen (D66), D.B. Degives Más (Democraten Hilversum), R.J.H. Docter, (Democraten Hilversum) en J. van Drogen (GroenLinks), mevrouw F. Durlacher (Belang van Nederland), de heren M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum) en G.J. Ekelmans (VVD), mevrouw J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD), R.H. van Grieken (D66) en C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum), mevrouw B. van Hattum (D66), de heer S.J. Hexspoor (GroenLinks), de dames C. Jansson (Democraten Hilversum) en M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum), de heren H. Koç (Democraten Hilversum), J.P. Lahaise (PvdA) en R.J.C. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), J.W.A. Meddens (SP), B. Nanninga (ChristenUnie), J.T.M. van Nistelrooij (D66) en G.J. Postma (CDA), de dames R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum) en M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heren P.C.M. Vonk (SP) en J.A. van Waarden (GroenLinks), mevrouw V. Wesselink (D66), de heren T.R. Westerneng (VVD) en A. Zaabat (D66) en mevrouw E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: mevrouw A.J. van Meerveld.

Wethouders: de heren B. Heller en J.E.M.G. Göbbels, mevrouw J. Kalk en de heren F.G.J. Voorink en N.G.T. van Voorden.

Afwezig: mevrouw M. Boukhriss (Hart voor Hilversum) en de heer D.E.O. Streutker (CDA).

1. VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER opent de raadsvergadering om 20.00 uur en heet allen hartelijk welkom, in het bijzonder de ouders, familie en vriendjes van de te benoemen kindergemeenteraadsleden en de te benoemen kinderburgemeester.

Hij feliciteert mevrouw Redmeijer met het in het huwelijk treden met de heer Meulenkamp.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Boukhriss en de heer Streutker. Mevrouw Van de Linde en wethouder Voorink zullen de vergadering vanaf een later tijdstip bijwonen.

Extra agendapunt is de tijdelijke vervanging van raadslid mevrouw Verweij.

Er is één motie vreemd aan de orde van de agenda aangekondigd, M 24-146, ‘Stop oneigenlijk gebruik van de Monumentenverordening’, waarover hij voorstelt die als agendapunt 8 te behandelen.

Aldus wordt besloten en vervolgens wordt de agenda gewijzigd vastgesteld.

2. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken. Afgesproken is dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld.

Zonder stemming wordt conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3. VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING VAN 16 OKTOBER 2024

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. VASTSTELLEN VERSLAGEN COMMISSIEVERGADERINGEN VAN 2 EN 9 OKTOBER 2024

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. INSTALLATIE KINDERGEMEENTERAAD

De VOORZITTER deelt mee dat Hilversumse kinderen en hun scholen in de afgelopen periode hebbe kunnen solliciteren naar een plek in de kindergemeenteraad. Er zijn 16 kinderen als kinderraadslid gekozen. De nieuwe kindergemeenteraadsleden zijn Shreyas Jasti, Serina Selhi, Luca Kleintjens, Amber van Wonderen, Aslihan Sezer, Wessel Hessing, Annabel Horsthuis, Lamees el Bouiadi, Isabel de Kam, Julius Vos, Yindee Fernandes (kinderburgemeester), Jade Verschoof, Fiene Kolkman, Naoufal el Madyouni, Ties Weber en Hugo Akhirebhu.

In zijn handen leggen de kindergemeenteraadsleden de belofte af door uit te spreken ‘Jullie kunnen op mij rekenen’. De belofte luidt: ‘Ik verklaar dat ik als lid van de kindergemeenteraad mij zal inzetten voor alle kinderen in Hilversum en het recht van kinderen om te participeren in de lokale democratie.’

De kindergemeenteraad heeft Yindee Fernandes als kinderburgemeester gekozen. Daarmee is zij het gezicht van alle kinderen in Hilversum. Zij zal hem en andere bestuurders vergezellen op bijeenkomsten en evenementen die ook voor kinderen belangrijk zijn.

Kinderburgemeester YINDEE FERNANDES houdt vervolgens de volgende toespraak: “Hallo, mijn naam is Yindee Fernandes, Ik ben 11 jaar oud en zit op de Augustinusschool. Ik woon in Kerkelanden. Ik ben heel blij dat ik dit schooljaar de kinderburgemeester van Hilversum mag zijn. Ik vind het prettig om mensen te helpen en ik wil ervoor gaan dat wij, de kindergemeenteraad, samen met u allemaal dit met elkaar gaan doen, want Hilversum is er voor iedereen.

Het is vandaag voor het eerst dat de kindergemeenteraad en ik als kinderburgemeester in de raadsvergadering aanwezig zijn. En dat is goed nieuws. Goed nieuws voor alle kinderen in Hilversum, want kinderen beleven Hilversum anders dan volwassenen en lopen dus ook tegen andere dingen aan. Omdat u beslissingen neemt waar kinderen ook iets van zullen merken, is het goed dat we er zijn. Tijdens mijn speech die ik hield om kinderburgemeester te worden noemde ik een paar punten die ik belangrijk vind. Ik vind dat er meer aandacht moet zijn voor pleegkinderen. Sommige pleegkinderen weten niet eens dat er nog veel meer pleegkinderen in de buurt wonen. Zij zullen elkaar kunnen helpen. Ik vind ook dat kinderen met andere kinderen samen moeten buiten spelen. Er zijn nu te veel kinderen die alleen thuis zitten op hun scherm en depressief worden. Ik weet dat er wat aan wordt gedaan door de buurtsport en dat vind ik geweldig. Andere kindergemeenteraadsleden noemden ook belangrijke punten, bijvoorbeeld dat speeltuinen meer moeten worden ingericht voor oudere kinderen, dat er meer plekken voor sport in de wijk moeten zijn, zoals ruimte voor een voetbalveldje, dat er meer groen bij moet en dat verkeer in Hilversum veiliger moet worden. Ook werden er onderwerpen als taalondersteuning, toegankelijkheid voor kinderen met een beperking en armoedebestrijding genoemd. Wat ik van iedereen hoorde is dat we bereid zijn om samen te werken om Hilversum zo nog beter te maken.

Met de kindergemeenteraad werken we dit jaar aan een plan dat bedoeld is voor kinderen in Hilversum. Daarvoor hebben we zelf een eigen budget van € 8.000,- om te besteden, aan het plan dat we zelf bedenken en uitkiezen. Ook als je niet in de kindergemeenteraad zit of kinderburgemeester bent, kun je je mening geven.

Dit jaar worden de basisscholen in Hilversum gevraagd om zich aan te melden voor de kinderraadpoll. Een paar keer per jaar zal via een online poll naar de mening van kinderen worden gevraagd, Bijvoorbeeld over de plannen van de kindergemeenteraad. Ik hoop dat veel scholen zich voor deze poll gaan aanmelden, zodat kinderen in Hilversum kunnen laten weten hoe zij erover denken. Ik kijk

met veel plezier uit naar het aankomende jaar en ik heb zin in alle evenementen en bijeenkomsten waarbij ik aanwezig mag zijn.

5A. TOELATING EN BEËDIGING NIEUW RAADSLID SP

De VOORZITTER vermeldt dat SP-raadslid mevrouw Verweij wegens ziekte heeft verzocht om tijdelijk ontslag. Dit ontslag heeft hij met ingang van 12 november verleend voor de duur van zestien weken.

Op grond van de wet kan een raadslid voor een periode van zestien weken vervangen worden. Daarvoor wordt de opvolgingsprocedure uit de Kieswet doorlopen. De eerstvolgende persoon op de kieslijst van de SP-fractie die in aanmerking komt voor de benoeming heeft aangegeven deze ook te willen aanvaarden. Dat is de heer J.W.A. Meddens. Het is nu aan de raad om diens geloofsbrieven te onderzoeken en de heer Meddens toe te laten ter tijdelijke vervanging van mevrouw Verweij.

Hij stelt voor om een commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven te benoemen bestaande uit de heer Nanninga als voorzitter en de heren Eerenberg en Degives Mas als leden.

Aldus wordt besloten.

De heer NANNINGA deelt mee dat de commissie uit de raad van de gemeente Hilversum, in wier handen werd gesteld de geloofsbrief en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door de heer J.W.A (Joep) Meddens, op maandag 11 november 2024 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Hilversum, rapporteert de raad van de gemeente Hilversum dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot diens toelating als lid van de raad van de gemeente Hilversum.

De VOORZITTER geeft aan dat de heer Meddens ook wordt benoemd als commissielid vanaf het moment dat diens periode als vervangend raadslid eindigt.

Aldus wordt besloten.

In handen van de VOORZITTER legt de heer MEDDENS de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

6. PROGRAMMABEGROTING 2025

De VOORZITTER memoreert dat met het vaststellen van deze gemeentelijke begroting de raad toestemming geeft voor het aangaan van verplichtingen en het doen van uitgaven zoals beschreven in de Begroting 2025. Er zijn verschillende amendementen en moties aangekondigd. De ontwerp-programmabegroting en belastingverordeningen worden gelijktijdig behandeld, waarbij de besluitvorming los van elkaar plaatsvindt. Als spreekvolgorde hanteert hij de volgorde van om en om coalitie- en oppositiefracties naar fractiegrootte.

De heer FENNEMA geeft aan dat Hilversummers in een financieel gezonde gemeente wonen met goede regelingen voor minima. Mensen zijn in heel veel gemeenten in Nederland een heel stuk slechter af, tenzij ze af en toe gebruik maken van de auto. Qua woonlasten bevindt de gemeente Hilversum zich in de middenmoot, ook al worden die verhoogd. Het vierjarige gemiddelde blijft zoals beloofd onder de inflatie en het is de eerste keer in tien jaar dat het gemeentebestuur de woonlasten met meer dan de inflatie verhoogt en die periode is toevallig net zo lang als dat de VVD in het college zit.

De gemeente krijgt het de komende tijd druk met een fusie of een lichte samenvoeging met buurgemeente Wijdemeren. Dat wordt een spannende tijd. Er kwam daarover vandaag goed nieuws, namelijk dat uit stukken blijkt dat een samenvoeging voor Hilversummers financieel wel eens een heel stuk overzichtelijker zou kunnen worden dan eerst gedacht, misschien zelfs in 2027 maar € 38,- per huishouden. Dat is mooi nieuws voor de gemeentelijke meerjarige financiële huishouding en de woonlasten ontwikkeling.

Hilversum heeft heel grote complexe opgaven, zoals het woningtekort en de jeugdzorg, maar ook grote projecten als het Stationsgebied en het Arenapark. De VVD vindt ook nodig te blijven letten op de kleinere zaken, waar de inwoner misschien wel meer van merkt dan van die grote projecten. Te denken valt aan huftergedrag in het verkeer en het nieuwe parkeerbeleid, waaraan nog heel erg veel reparaties moeten plaatsvinden.

Vervolgens licht hij amendement A 24-149 toe, die over een kleine ergernis gaat, de tevredenheid over de verplaatsing per auto. Waar de streefwaarde voor de tevredenheid over de verplaatsingen per fiets 80% is, is die in de toch nogal linkse gemeente voor de auto 40%. In de begroting is dat percentage ook nog eens bijgesteld naar slechts 32%, terwijl de huidige tevredenheid 30% bedraagt, oftewel gespeend van iedere ambitie.

Amendement A 24-149 ‘Herstel indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto’
“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend agendapunt 6, de Programmabegroting 2025;
constateert dat:
- in de Programmabegroting 2024 de streefwaarde voor de indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto 40% was;
- in de Programmabegroting 2025 de streefwaarde voor de indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto 32% is;
- als motivatie hiervoor wordt aangegeven dat 40% onhaalbaar is;
- dit niet besproken is met de raad en/of commissie;

overweegt dat:
- Hilversum landelijk bekend staat als één van de meest onbegrijpelijke gemeenten waar het om verplaatsing met de auto gaat en dat die reputatie niet in ons voordeel werkt:
- bereikbaarheid belangrijk is voor het vestigingsklimaat en de economie;
- de raad onlangs nog heeft vastgelegd dé mediastad van Nederland te blijven, en dat een van de meest gehoorde klachten vanaf het Mediapark het gebrek aan bereikbaarheid is;
- Hilversum praktisch elke dag compleet vast staat, zowel in het centrum als op de buitenring;

stelt vast dat:
- de initiële waarde van 40% tevredenheid al niet bepaald ambitieus is;
- die 40% best haalbaar is, als de wil er maar is, en er is ook noodzaak, of we het nu leuk vinden of niet;

wijst er fijntjes op dat:
- deze raad ook Hilversum aardgas-loos in 2040 nog steeds als een serieus te behalen doel ziet;

besluit:
het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2025 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
1. De Programmabegroting 2025 vast te stellen met daarin € 387.619.000,- lasten en € 387.619.000,- baten met een saldo van € 0 (neutraal), met dien verstande dat:
    - op pagina 21 de streefwaarde voor de indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto” van 32 % voor 2025 wordt gewijzigd in 40%;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Amendement A 24-149 van de VVD)

Mevrouw DURLACHER leest in het amendement dat Hilversum in 2040 aardgasvrij zal zijn, volgens haar een redelijk ridicuul besluit. Zij vraagt of de heer Fennema dat ook vindt, of die vermelding sarcastisch is bedoeld.

De heer FENNEMA vermeldde die zinsnede met een kleine knipoog. De wethouder antwoordde in de commissievergadering desgevraagd dat die 40% niet haalbaar zou zijn, zodat het percentage naar 32 is

bijgesteld. Daarom is in het amendement daarop fijntjes gewezen. Er zijn wel meer moeilijk haalbare zaken. 40% tevredenheid over autoverplaatsingen vindt hij daarvan het minst goede voorbeeld.

De heer VAN NISTELROOIJ vraagt waar in de begroting het doel aardgasvrij staat.

De heer FENNEMA antwoordt dat dat doel niet in de begroting staat.

De heer VAN NISTELROOIJ wil weten welke indicator bijdraagt aan het doel om Hilversum aardgasvrij te maken.

De heer FENNEMA weet dat niet.

De heer VAN NISTELROOIJ concludeert dat er doelen zijn zonder indicatoren, zodat het doel ook nooit bereikt zal worden, wat wellicht aan de begroting ligt.

De heer FENNEMA snapt dat punt, maar denkt dat indicatoren een uitvloeisel van de te nemen beleidsbeslissingen zijn en die zouden dat moeten reflecteren, ook al zijn ze er misschien niet letterlijk aan gerelateerd.

De heer VONK vraagt wat de VVD wil doen om het percentage van 40% tevredenheid te bereiken.

De heer FENNEMA constateert slechts dat een indicator van 40% naar 32% is bijgesteld, wat de raad niet had besteld. Zijn enige doel is het foutje te verbeteren en te stellen op wat het percentage altijd was.

De heer VONK stelt dat het aanpassen van een percentage getuigt van symboolpolitiek.

De heer FENNEMA probeert slechts een niet besteld iets te repareren. Hij staat achter het parkeerbeleid, maar veel zaken behoeven echter nog reparatie. Met het terugbrengen van 40% naar 32% haalt men iedere ambitie over de tevredenheid van verplaatsingen uit het punt weg. Tevredenheid gaat ook over bebording en veiligheid.

De heer LAHAISE is ook voor tevreden burgers en vraagt of het beleid niet zal concurreren met het STOMP-beleid. Als dat zo is noemt hij dat een probleem.

De heer FENNEMA vindt die aanpassing niet bedoeld om de doorstroming te verbeteren. Men moet zorgen dat mensen die zich met de auto door Hilversum bewegen dat op een fatsoenlijke manier kunnen doen. Er is geen concurrentie met het STOMP-principe.

De heer VAN NISTELROOIJ deelt de waardering voor auto's en vraagt welke extra middelen de VVD de wethouder wil geven om het percentage te verbeteren.

De heer FENNEMA wil extra middelen vrijmaken, maar die discussie heeft hij grotendeels bij de mobiliteitsvisie verloren. Dat wil echter niet zeggen een ambitie niet meer na te streven.

De heer VAN NISTELROOIJ vraagt of parkeerinkomsten de mobiliteit kunnen vergroten.

De heer FENNEMA wijst erop dat de VVD in 2017 heeft laten besluiten dat eventuele meerinkomsten uit parkeren naar het mobiliteitsfonds gaan. Dat fonds is nu beperkt tot parkeren en niet bedoeld voor het verbeteren van doorstroming en tevredenheid.

De heer VAN NISTELROOIJ meent dat het mobiliteitsfonds bedoeld is voor mobiliteit in brede zin, met daarin ook doorstroming.

De heer FENNEMA vindt dat opgehaalde parkeergelden ten goede moeten komen aan het verbeteren van de parkeersituatie in de brede zin van het woord. Parkeren moet geen melkkoe zijn.

De heer VAN NISTELROOIJ stelt dat de doorstroming verbeteren met parkeerinkomsten de indicator heel hoog zal laten stijgen.

De heer FENNEMA dient vervolgens motie M 24-150 over communicatie in. De oproep is om daar waar het kan ook uit te leggen wat de bedoeling is van heffingen, boetes, uitkeringen en subsidies. In de aankondigingsbrief kan de gemeente uitleggen waar het geld van een parkeervergunning naartoe gaat. Ook kan men vertellen wat de bedoeling is van de Woz. Door de bedoeling uit te leggen vergroot men het inzicht en het begrip en kan een klein deel van de kloof tussen overheid en bewoners worden gedicht.

Motie M 24-150 'Vertel waarom'

"De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend agendapunt 6, de Programmabegroting 2025;

constaterende dat:

- inwoners, ondernemers, instellingen en soms ook bezoekers van Hilversum geld betalen aan of krijgen van de gemeente;

- het voor hen onduidelijk kan zijn waar het geld voor gebruikt wordt, of waar het vandaan komt;
- het vertrouwen in brede zin in de overheid aan het afnemen is;
- het ontvangen van geld soms te vanzelfsprekend is en bij keuzes hierover door de overheid ook ergernis kan ontstaan bij de ontvanger;

overwegende dat:
- het opbouwen van vertrouwen begint bijeen goede communicatie;
- het uitleggen van de bedoeling van het innen van geld kan helpen om ergernis te verminderen;
- het uitleggen van de herkomst van geld kan helpen om inzicht te krijgen in de keuzes die hierbij gemaakt worden;

concluderende dat:
- bij het innen van geld gecommuniceerd moet worden over ‘het waarom’ - de doelstelling van de gemeentelijke uitgaven;
- bij het geven van geld gecommuniceerd moet worden over de herkomst;

draagt het college op:
• om ‘het waarom’ en ‘de herkomst’ te benoemen in de communicatie richting inwoners, ondernemers, instellingen en bezoekers bij het innen en geven van geld, oftewel bij het heffen van belastingen, innen van boetes of uitkeren van middelen. Hiermee te starten vanaf het eerste kwartaal van 2025 of eerder indien mogelijk;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-150 van de VVD en de PvdA)

De heer WESTERNENG wijst op de voorliggende sluitende begroting, waarin € 2,6 miljoen is vrijgemaakt met bezuinigingen en deels ook lastenverzwaring. Met 7,4% stijgen de woonlasten voor het eerst in deze periode boven de gemiddelde inflatie. Gelukkig blijft de woonlastenstijging over deze bestuursperiode sinds 2022 onder de gemiddelde inflatie van 21%. De woonlastenstijging bedraagt slechts 15,8%. Dat is geen prettige stijging, maar hij vindt die wel te verdedigen is, zeker gezien de periode vanaf 2022.

De gemeentefinanciën hebben ook een baat bij een florerende lokale economie. Als de economie immers groeit, heeft de gemeente meer inkomsten. Daarom wil de VVD graag dat er ruimte blijft voor bedrijven en werkgelegenheid in Hilversum. Naast aandacht voor de woningnood moet er ruimte zijn voor bedrijven om in Hilversum te groeien en zich te vestigen, omdat het banen oplevert. Hij spoort het college dan ook aan om meters te maken met de ontwikkeling op het Media Park, het Sportpark, Zuidwest en het Centrum. Als die banengroei op gang komt, hoopt hij dat het college met maatwerk en een persoonlijke aanpak alles op alles zet om zoveel mogelijk Hilversumse inwoners te laten meedoen. Die persoonlijke aanpak zou kunnen helpen en kan het aantal van 345 mensen in de bijstand per 10.000 inwoners laten dalen.

Het gemeentelijke weerstandsvermogen is met 13,3 nog altijd uitstekend. Dat kengetal geeft aan in hoeverre toekomstige risico’s zijn op te vangen. Wel is te zien dat door alle ambities sommige andere kengetallen richting de afgesproken grenswaarden gaan. Daarover wil de VVD goede afspraken gaan maken.

De heer DEEN werd vandaag een beetje droevig van het politieke nieuws uit Den Haag. De kindergemeenteraad heeft hem echter weer opgevrolijkt en heeft hem weer een positiever toekomstbeeld gegeven. De woorden van de kinderburgemeester dat Hilversum er voor iedereen is kan hij ondersteunen.

Er is een dubbele opgave met een mogelijke fusie met Wijdemeren, maar Hilversum moet zelf ook blijven bloeien. De stad wacht nu op antwoorden op urgente vragen over woningbouw, frisse scholen en verduurzaming. Het woondossier lijkt bij wethouder Kalk goed te zijn weggelegd. Er moeten zo snel mogelijk zo veel mogelijk nieuwe woningen komen. In de woonmonitor staat dat met dit tempo het doel niet gehaald wordt. Er is versnelling nodig. Daarom dient hij motie M 24-137 in.

Motie M 24-137 ‘Versnellingsimpuls voor meer woningen’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2025;
constaterende dat:
- er een groot aantal plannen is voor meer woningen in Hilversum dat (nog) niet van de grond komt;
- de Omgevingswet met de nieuwe werkwijze voor enige vertraging heeft gezorgd bij initiatiefnemers en de gemeente;
- het college stelt dat ‘zonder meer handen aan het bed een grote versnelling niet mogelijk is’;
- er verschillende voorbeelden zijn waarbij de planvorming vanwege de verschillende eisen die gesteld worden (zoals duurzaamheid, woningsegment, mobiliteit en welstand) complex is en daarmee langer duurt dan wenselijk;
- verschillende ontwikkelaars aangeven dat de planvorming sneller en transparanter zou kunnen verlopen;
- Hilversum wil inspelen op landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving ten aanzien van wonen en het woonbeleid;

overwegende dat:
- een versnelling op het aantal nieuwe woningen in Hilversum wenselijk en noodzakelijk is gelet op de grote woningnood;
- elke woning die hierbij extra kan worden opgeleverd telt;
- er vanuit verschillende beleidsterreinen eisen en wensen worden gesteld aan ontwikkelingen die kunnen leiden tot conflicterende eisen of een vertragende werking;
- de raad als kadersteller deze regelgeving kan aanpassen als dit nodig is;
- afwijken van de vastgestelde verdeling van woningtypes (sociaal, midden, duur) voor een project mogelijk moet zijn als dit past binnen de wijk en de totaalafspraken vanuit de woonvisie voor Hilversum niet buiten beeld raken;
- een goede variatie in woonmilieus per wijk belangrijk is;
- binnenstedelijk bouwen niet makkelijk is maar wel de meest wenselijke optie voor Hilversum;
- de VNG samen met IPO en de rijksoverheid een programma heeft ingesteld om het bouwen van woningen te versnellen[1];

roept het college op om:
- waar mogelijk woningbouw initiatieven te versnellen;
- te onderzoeken of een aanmelding voor het hierboven genoemde versnellingsprogramma mogelijk is voor 2025. Hierbij kan Hilversum initiatieven aandragen die een impuls geven en ondersteuning bieden aan:
  - het vergroten en versterken van beschikbare menscapaciteit;
  - het stroomlijnen/bevorderen van interne/externe samenwerking;
  - het verbeteren/standaardiseren van processen, procedures en werkwijzen;
- vooruitlopend hierop op korte termijn in gesprek te gaan met ontwikkelaars, architecten en initiatiefnemers in Hilversum om te komen tot mogelijkheden tot versnelling en meer wederzijds begrip;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-137 van D66)

Onderwijs is ook belangrijk en hij weet niet of het met de scholen goed gaat. De voortgangsrapportage heeft hij namelijk nog niet gezien. D66 vindt dat onderwijsgeld naar onderwijs moet gaan. Daarom dient hij amendement A 24-147 in.

Amendement A 24-147 ‘Laat onderwijsgeld geen parkeergeld zijn’
“De Hilversumse gemeenteraad bijeen op woensdag 13 november 2024, behandelende de agendapunten ‘Begroting 2025’ in combinatie met ‘Verordening parkeerbelastingen 2025;
constaterende dat:
- de inkomsten uit parkeren substantieel hoger blijken te zijn dan vooraf begroot voor de jaren 2024 en verder;
- naar aanleiding van deze constatering het college in de begroting voor 2025 verschillende voorstellen doet voor tariefsverlagingen voor specifieke groepen;
- indien al deze voorstellen door de Raad worden vastgesteld er nog steeds een te verwachten ‘winstoverschot’ van ongeveer € 200.000,- bestaat;
- scholen voor een parkeervergunning voor docenten het tarief van € 400,- per jaar voor de forenzenvergunning gaan betalen;

overwegende dat:
- scholen geen commerciële instellingen zijn die financieel bijna volledig afhankelijk zijn van overheidsgelden;
- het geld van scholen het beste besteed kan worden aan goed onderwijs;
- de kosten van de aan te vragen parkeervergunningen voor de meeste scholen duizenden euro’s zullen gaan bedragen;
- dit geld niet aan goed onderwijs besteed kan worden;
- er financiële ruimte is om in lijn met andere tariefsverlagingen het onderwijs deels te ontzien qua stijging van parkeerkosten;

besluit:
beslispunt 6 van het concept-raadsbesluit te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
6. de Verordening parkeerbelastingen 2025 inclusief bijbehorende tarieven vast te stellen, met dien verstande dat de bijbehorende tarieventabel aldus wordt aangepast:
Bij de tarieventabel op pagina 6 wordt onder B ‘De Schil’ bij het bedrag € 400,- bij de forenzenvergunning een voetnootverwijzing geplaatst die onder de tabel als volgt wordt toegelicht:
‘Voor scholen in het primair- en voortgezet onderwijs geldt het tarief van € 200,- voor forenzenvergunningen’”.

(Amendement A 24-147 van D66)

Mevrouw REDMEIJER vraagt waarom D66 het amendement alleen voor onderwijs laat gelden.

De heer DEEN zag dat Hart voor Hilversum zich al op andere doelgroepen heeft gericht. Het huidige parkeerbeleid laat veel verschillende groepen zien die iets willen. Hij snapt heel goed dat er ook andere groepen zijn.

De heer FENNEMA heeft anderhalf jaar geleden al een motie over het probleem voor leerkrachten ingediend, welke motie D66 toen niet heeft gesteund.

De heer DEEN erkent dat wijsheid met de jaren komt.

De heer VAN NISTELROOIJ bedankt meerdere raadsleden, omdat ze al meerdere keren hebben gezegd dat de in de begroting gebruikte indicatoren eigenlijk nergens op slaan. In de commissievergadering maakte hij dat fundamentele punt al. Er wordt met onrealistische en niet te behalen streefwaarden gewerkt. Zelfs als men ze wel haalt blijft het de vraag of doelen echt worden bereikt. De voor de hand liggende oplossing is dat het college per programma concrete, meetbare en vooral realistische Hilversumse indicatoren moet opstellen. Twee per programma zou al een goed begin zijn. Daarover dient hij motie M 24-144 in.

Motie M 24-144 ‘Stel Hilversumse beleidsindicatoren op’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2025;
constaterende dat:
- er bij de jaarrekening 2023 bleek dat 42 van de 91 streefwaardes niet zijn gehaald;
- het college alleen invloed heeft op de streefwaardes van de niet wettelijke indicatoren. (de 34 wettelijke streefwaardes zijn ook niet altijd realistisch maar dat is landelijk vastgesteld als streefwaarde);
- het college voor het sociaal domein een Doelen- Inspanningen-Netwerk (doelenboom) heeft opgesteld wat onderdeel is van resultaatgericht(e) beleid en uitvoering. Citaat van het college ‘Om goed te kunnen sturen, is het van belang dat de gemeente werkt met een beperkte en duidelijke set aan indicatoren. Ook hier geldt het principe van eenvoud’;
- indicatoren op specifiek Hilversums beleid veelal ontbreken in de begroting;

overwegende dat:
- het sturen op realistische streefwaardes wenselijk is omdat dit leidt tot een betere relatie tussen in te zetten middelen en de daarmee te behalen doelen;
- het wenselijk is dat streefwaardes af te leiden zijn vanuit het beleid, zodat het lange termijndoel (4 jaar) duidelijk is en de jaarlijkse streefwaardes inzichtelijk maken in welke stappen wordt toegewerkt naar dit doel;
- de eerste resultaten van het DIN worden gezien als een goede eerste stap om in het sociaal domein te spreken over streefwaardes en de bijbehorende kosten om doelen te bereiken;
- dit gesprek tussen college en raad over doelstellingen en streefwaardes (lange termijn en korte termijn stappen) voor andere domeinen nog ontbreekt;

verzoekt het college:
bij de Voorjaarsnota 2025, uiterlijk mei 2025, voor alle 5 programma onderdelen minimaal twee ‘Hilversum specifieke indicatoren’ op te stellen waar in een directe relatie zichtbaar wordt tussen beleid, lange termijn-doelen en jaarlijkse streefwaardes’”.
(Motie M 24-144 van D66, Hart voor Hilversum en de ChristenUnie)

Deze motie zou niet nodig moeten zijn, omdat het bij uitstek een taak voor het college is. Hij vraagt of het college bereid is deze handschoen op te pakken of dat het van mening is dat het geen uitvoerende taak betreft.

Vervolgens ziet hij een zorgelijk patroon in de werkwijze. Het college vraagt de raad namelijk besluiten te nemen zonder vooraf expliciete keuzes voor te leggen.

Mevrouw DURLACHER meent dat het een vaag verzoek is als het college zelf indicatoren moet gaan uitzoeken en vraagt de heer Van Nistelrooij zelf twee indicatoren te benoemen.

De heer VAN NISTELROOIJ noemt het voorbeeld van de heer Bakker, naar voren gebracht in de commissievergadering over het aantal schoolgebouwen dat is aangepast voor schone lucht. Ook kan men aangeven naar vijf kindcentra te willen gaan en wanneer die er moeten zijn.

Mevrouw DURLACHER vindt motie M 24-144 nu te vaag en zij zou daarin voorbeelden benoemd willen zien.

De heer VAN NISTELROOIJ ziet dat de DIN op die manier werkt. Dat heeft drie duidelijke streefthema’s, waarbinnen met drie doelen wordt gewerkt. Per doel zijn er vijf indicatoren. Het college heeft laten zien dat het op die manier goed kan werken.

Vervolgens gaat hij in op de vraag of de raad vooraf expliciet wordt meegenomen in de besluitvorming. Bij de voorjaarsnota is de raad gevraagd om een structurele bezuiniging van € 350.000,- door te voeren als gevolg van de verhoging van de restwaarde van activa. De vraag was of het alleen over vastgoed gaat of ook over riolering en bomen. Daarover is een gesprek toegezegd. Nu ziet hij dat de bezuiniging in de begroting is verwerkt, terwijl het gesprek nog niet is gevoerd. Nu stemt de raad in met een bezuiniging, maar de latere doorwerking en gevolgen komen straks pas. Eerst wil hij het gesprek voeren en het over keuzes hebben en dan pas besluiten. Over die werkwijze maakt hij zich zorgen. Hij wil het goede gesprek met expliciete keuzen hebben, zodat de gevolgen bekend zijn. Daarna kan men komen

tot weloverwogen prioriteiten. Bij de fusie kan het zijn doelen niet te halen omdat men andere keuzen maakt.

D66 wil de begroting ook verbeteren. D66 en Hart voor Hilversum willen de niet gebruikte middelen voor De Groene Schakel inzetten voor bomen. Daarover dient hij amendement A 24-142 in.

Amendement A 24-142 ‘De Groene Schakel in Hilversum - Herbestemming middelen voor grote beeldbepalende bomen’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2025,

constaterende dat:

- in het meerjarig investeringsprogramma (Begroting 2017) voor de inrichtingsvisie Anna’s Hoeve in totaal € 1.725.000,- beschikbaar is, gefaseerd over de jaren 2017 (€ 125.000,-), 2018 (€ 800.000,-) en 2019 (€ 800.000,-);
- de gemeenteraad op 1 februari 2017 heeft ingestemd met het beschikbaar stellen en vrijgeven van een krediet van € 1.265.000,- voor recreatieve maatregelen in Anna`s Hoeve (project Voltooiing De Groene Schakel);
- in het bijbehorende raadsvoorstel (362557) expliciet is opgenomen dat ‘indien de recreatieve maatregelen duurder blijken te zijn, dan in deze fase geraamd, zal te zijner tijd een kredietaanvraag worden gedaan ten laste van het resterende bedrag in het meerjarig investeringsprogramma zijnde € 460.000,-‘;
- de gemeenteraad op 3 maart 2021 een aanvullend krediet van € 286.000,- beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van het project Voltooiing De Groene Schakel (voordracht 723744);
- het project Groene Schakel op 20 september 2023 is afgerond en feestelijk in gebruik is genomen;

overwegende dat:

- in de Programmabegroting 2025 (pagina 221) voor Voltooiing de Groene Schakel een nog niet verleend krediet van € 174.000,- is opgenomen;
- het college voor de besteding van deze € 174.000,- een expliciet raadsbesluit nodig heeft;
- voor de realisatie van de Groene Schakel meer dan 1.000 bomen zijn gekapt op een gebied van circa 6,5 hectare;
- bomen een kleine schakel kunnen vormen in hun omgeving;
- het plaatsen van een grotere (beeldbepalende) boom een meer directe impact heeft op zijn omgeving en het aangezicht;
- D66 de besteding van deze beoogde groene gelden in dezelfde geest zou willen blijven besteden;
- bewoners tijden een D66-wijkbijeenkomst Anna’s Hoeve hebben aangegeven dat de bomenkap langs het spoor heeft geleid tot lege plekken en meer geluidsoverlast;
- Hilversum meerdere lege plekken kent die zich lenen voor beeldbepalende grote bomen (zoals geïllustreerd in de bijgevoegde foto’s);

besluit:

het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2025 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2025 vast te stellen met daarin € 387.619.000 lasten en € 387.619.000 baten met een saldo van € 0 (neutraal), met dien verstande dat:

- op pagina 221 van de Programmabegroting 2025 de regel 01.04 * Voltooiing de Groene Schakel IP 2017 174 komt te vervallen en
- het krediet voor de Voltooiing Groene Schakel van € 174.000,- her te bestemmen naar het project ‘strategisch aanplanten van beeldbepalende grote bomen binnen de bebouwde kom van Hilversum’, zodat de Groene Schakel wordt doorgeschakeld, en het krediet vrij te geven voor uitvoering;

o op pagina 26 als speerpunt wordt toegevoegd ‘Het strategisch aanplanten van beeldbepalende grote bomen binnen de bebouwde kom van Hilversum ter waarde van € 174.000,- zodat de Groene Schakel wordt doorgeschakeld’;
o het college de raad via een raadsinformatiebrief over de verdere uitvoering zal informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Amendement A 24-142 van D66 en Hart voor Hilversum)

1 https://vng.nl/projecten/pilots-uitvoeringsversnelling-woningbouw

Ook wil D66 een eerlijke rioolheffing invoeren, waarover hij motie M 24-135 indient.

Motie M 24-135 ‘De vervuiler betaalt’
“De raad, in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend de Belastingverordeningen 2025;
constaterende dat:
- de rioolheffing in Hilversum per perceel wordt geheven;
- de rioolheffing in Hilversum een eigenarenbelasting is;
- de rioolheffing in Hilversum daarom voor een eenpersoonshuishouden evenveel kost als voor grote verbruikers zoals grote kantoren of bijvoorbeeld een autowasstraat;
- de belastingen komend jaar met 10 procent stijgen;

overwegende dat:
- (kleine) huishoudens aanzienlijk minder vervuiling en belasting op het riool veroorzaken dan grote bedrijven en grootverbruikers (>300m^3);
- de belastingheffing daardoor niet eerlijk verdeeld is;
- kosten voor inwoners dit jaar al ruim stijgen met meer dan de inflatiecorrectie en dit een financiële druk geeft voor velen;
- een differentiatie bij de rioolheffing waarbij grootverbruikers meer betalen dan kleinverbruikers de lasten voor inwoners verlicht;
- andere gemeenten (zoals Wijdemeren en Amsterdam) ook een dergelijke differentiatie hebben ingericht;

draagt het college op:
– de gegevens waterverbruik op te vragen, daarmee een nieuwe berekening te maken voor de tarieven voor de rioolheffing en hiermee een differentiatie te maken voor de volgende categorieën:
  - huiseigenaar aansluiting riool (<300 m^3)
  - verbruik per jaar grootverbruiker 1 (300 m^3 – 1000 m^3)
  - verbruik per jaar grootverbruiker 2 (1000 m^3 – 5000 m^3)
  - verbruik per jaar grootverbruiker 3 (5000 m^3 – 10.000 m^3)
  - verbruik per jaar grootverbruiker 4 (>10.000)
– de wijzigingen voor de belastingverordening rioolheffing voor het versturen van de aanslagen gemeentelijke belastingen eind februari 2025 aan de raad ter vaststelling voor te leggen+

en gaat over tot de orde van de dag.`
(Motie M 24-135 van D66 en de SP)

Tot slot wil D66 het eerlijker maken door zo snel mogelijk naar een inkomensafhankelijke Wmo gaan.

Motie M24-143 ‘Inkomensafhankelijke eigen bijdrage huishoudelijke hulp’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 13 november 2024, behandelend agendapunt 6, de Begroting 2025;

constaterende dat:

- de kosten voor huishoudelijke hulp zijn gestegen sinds de afschaffing van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage;
- per 1 januari 2026 de Wmo-regelgeving wordt aangepast, waardoor een inkomensafhankelijke eigen bijdrage weer mogelijk wordt;

overwegende dat:

- om per 1 januari 2026 een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp te kunnen invoeren, de voorbereidingen reeds in 2025 moeten worden getroffen;
- in de huidige begroting geen rekening is gehouden met de voorbereiding van deze maatregel;

verzoekt het college:

wanneer het mogelijk gemaakt wordt weer een eigen bijdrage in te voeren voor de huishoudelijke hulp bij een inkomen hoger dan130%, hiervoor in 2025 de voorbereidingen te treffen en de raad te informeren middels een raadsinformatiebrief."

(Motie M 24-143 van D66 en de SP)

De heer WESTERNENG vindt amendement A 24-142 eigenlijk ongedekt, als men uitgaat van financieel prudent beleid.

De heer VAN NISTELROOIJ ontkent dat, omdat het bedrag van € 174.000,- in 2017 of 2018 beschikbaar is gesteld, maar nog niet is vrijgegeven. Dat geld was bedoeld voor de inrichtingsvisie Anna's Hoeve, waar heel veel bomen zijn gekapt. Het is daarom logisch daaraan tegemoet te komen.

De heer WESTERNENG lijkt het erop om overhoudend geld op de ene taak door te schuiven naar taak B. Bij het vaststellen van de 'Beukennotenwet' is echter afgesproken dat niet meer te doen.

De heer VAN NISTELROOIJ herinnert aan de bewonersbijeenkomst in Anna's Hoeve, waar is aangegeven dat het kappen van de bomen nog steeds gevoeld wordt. Daar heeft men nog steeds overlast van geluid. Hij wil daarom grote beeldbepalende bomen.

De heer WESTERNENG vindt deze denkwijze niet financieel zuiver.

Mevrouw REDMEIJER memoreert dat Hart voor Hilversum bij de behandeling van de voorjaarsnota een motie heeft ingediend om gelden voor opvang van Oekraïners ook daarvoor te gebruiken en niet voor de opvang van asielzoekers. De VVD ging daarin niet mee. Als de VVD zegt geld voor herplant van bomen in project A niet voor project B te gebruiken moet die naar het eigen verleden kijken.

De heer WESTERNENG vindt dat appels met peren vergelijken. Enerzijds gaat het om twee verschillende projecten en anderzijds om opvang waarvoor één grote financiële regeling beschikbaar is.

De heer DOCTER stemt in met de sluitende begroting voor 2025. De begroting is sluitend dankzij het nodige sprokkelwerk van € 2,4 miljoen, waarbij vooral de stijging van de woonlasten het pijnlijke gevolg is. Tegelijkertijd verslinden torenhoge verstedelijkingsambities vele miljoen en lijkt er misschien geen ruimte meer te zijn om het gebrek aan indexatie van de minimaregelingen te repareren. Een motie daarover die Democraten Hilversum indient met de fracties van GroenLinks, de Partij van de Arbeid en de SP zal zijn collega-raadslid mevrouw Van de Beek zo meteen toelichten. De motie luidt als volgt.

Motie M24-151 'Structurele evaluatie en actualisatie van twee lokale minimaregelingen ter bevordering voor gelijke kansen en sociale inclusie'

"De gemeenteraad van Hilversum bijeen op 13 november 2024, behandelend de Programmabegroting 2025;

constaterende dat:

- de twee lokale minimaregelingen in Hilversum, namelijk de tegemoetkomingen voor het Kindpakket en de activeringsregeling, sinds respectievelijk 2020 en 2023 niet zijn geïndexeerd, ondanks een inflatie van 21% over de periode 2020-2024 en een inflatie van 8% over de afgelopen twee jaar;(1ste);
- deze lokaal gebonden minimaregelingen niet jaarlijks geïndexeerd worden, ondanks de stijgende kosten van levensonderhoud (2de);

- deze minimaregelingen essentieel zijn voor het voorkomen van sociale uitsluiting en armoede, en dat ze kwetsbare Hilversumse inwoners toegang bieden tot basisvoorzieningen en deelname aan de samenleving;
- het coalitieakkoord ‘Hilversum Koesteren 2022–2026’ streeft naar inclusie, kansengelijkheid en armoedebestrijding, waarbij ondersteuning voor inwoners met een laag inkomen een belangrijke prioriteit is; (3de)
- het niet indexeren van bedragen betekent dat inwoners vandaag minder met hun euro kunnen bekostigen dan gisteren;

overwegende dat:
- door stijgende kosten de huidige bedragen voor deze 2 lokale minimaregelingen niet meer toereikend zijn om de gewenste ondersteuning te bieden;
- het is van belang dat de bedragen binnen deze lokaal beleidsafhankelijke regelingen structureel worden herzien en beoordeeld, zodat ze blijven aansluiten bij de actuele kosten van levensonderhoud. Hierdoor krijgen inwoners in Hilversum de ondersteuning die zij nodig hebben;

verzoekt het college:
1. met ingang van 01-01-2025 de bedragen behorend bij het kind-pakket, te indexeren met 21 %, en af te ronden naar boven tot een bedrag met een veelvoud van 10;
2. met ingang van 01-01-2025 het bedrag van de activeringsregeling te verhogen met 8% en dit bedrag vervolgens af te ronden naar boven tot een bedrag met een veelvoud van 10;
3. hiervoor dekking te vinden in programma 3, werk & Inkomen;
4. jaarlijks bij het vaststellen van de begroting een voorstel doen ter actualisering van de bedragen binnen het lokale minimabeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-151 van Democraten Hilversum, GroenLinks, de PvdA en de SP)

1 ste: Inflatie afgelopen 10 jaar in Nederland (in grafiek en tabel) - Indeflatie.nl

2 de : RIB actualisaties minimaregelingen 2024

3 de : coalitieakkoord

Met de ChristenUnie en de SP dient Democraten Hilversum een amendement in om verbinding met jongeren door middel van Pizza en Politiek te kunnen continueren en waar nodig te verbreden en verbeteren. Voor Democraten Hilversum is participatie een groot goed en deze verbinding tussen jongeren en raadsleden vindt hij erg belangrijk en ook veelbelovend.

In de tussentijd is de begroting voor veel inwoners een onontwarbare kluwen geld, waarbij het voor hen onduidelijk is waar het geld vandaan komt en waarvoor het gebruikt wordt. In het verleden werd op de gemeentepagina in Hilversums Nieuws met een simpel overzicht uitgelegd waar het geld in de begroting vandaan komt, wat de gemeente met de belangrijkste programma's wil bereiken en hoeveel geld daarmee gemoeid is. Hij stelt voor om daarmee gewoon door te gaan.

Mevrouw VAN DE BEEK vult aan dat de kosten blijven stijgen en ook de inflatie hoog is en hoog blijft. Vooral de meest kwetsbare Hilversummers voelen dat het meest, want zij kunnen minder met hun euro doen dan gisteren. Democraten Hilversum pleit daarom voor een structurele evaluatie en een eventuele actualisatie van de minimaregelingen. Het is cruciaal dat deze regelingen blijven aansluiten bij de actuele kosten van levensonderhoud, zodat ze een effectieve ondersteuning kunnen blijven geven. Zij roept het college op om vanaf 1 januari 2025 deze twee minimaregelingen te indexeren. Zo geeft de gemeente alle inwoners een eerlijke kans op sociale inclusie.

Mevrouw REDMEIJER vraagt zich af hoe betrouwbaar de begroting is en hoe trouw het gemeentebestuur aan inwoners is. Zij heeft ooit aan het coalitieakkoord meegewerkt, waarin is afgesproken

de woonlasten niet meer dan de inflatie te laten stijgen. Bij de voorjaarsnota is een ander besluit genomen door de raad, in welk besluit zij zich nog steeds niet kan vinden. De woonlasten met 7,9% verhogen vindt Hart voor Hilversum onacceptabel. Een begroting sluitend presenteren is niet altijd het moeilijkste. Een realistische en eerlijke begroting is soms moeilijker. Zij heeft gezocht maar heeft weinig gevonden over de effecten van de fusie met Wijdemeren. Vandaag kwam er bericht dat er eigenlijk geen effecten zijn. Als iets te mooi lijkt om waar te zijn, dan is dat meestal ook zo. Hart voor Hilversum kan niet wachten op het addertje onder het gras en is benieuwd wat dat is.

Verder wijst zij op het oplopen van projectkosten, het interen op de algemene reserve en budgetten betten met een oormerk die vrijvallen of voor andere doelen bestemd worden. Parkeren is geen melkkoe. Toen haar collega Lancé dat een paar maanden terug zei werd hem verzocht om die term niet meer te bezigen. Het is echter wel zoals mensen er buiten naar kijken. Mensen zijn boos en verdrietig, want zij zijn trouw aan hun club of vereniging of de mensen waar ze voor moeten zorgen. Maar met die hoge parkeerkosten zeggen vrijwilligers dat werk niet meer te doen. Zij vraagt zich af waarom men wel gratis kan parkeren bij de grote voetbalverenigingen en andere sportclubs die net aan de buitenrand zitten. Zonder vrijwilligers zijn verenigingen klaar. Daarom dient Hart voor Hilversum een motie over een parkeerkaart voor mantelzorgers en vrijwilligers in.

Motie M 24-136 ‘Mantelzorg en vrijwilliger parkeerkaart’
“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 13 november 2024, behandelend agendapunt 6, de Programmabegroting 2025.
In ons Hilversum zorgen mensen voor elkaar, maar met het nieuwe parkeerbeleid wordt het er niet beter op. Een mantelzorgvergunning voor parkeren kan aangevraagd worden, maar makkelijk is dat niet.
Onbegrijpelijke eisen zoals;

1. de zorgvrager moet de mantelzorgvergunning digitaal aanvragen;
2. bewijsbaar moet zijn dat voor minimaal 8 uur per week en langer dan 3 maanden hulp nodig is;
3. vrijwilligers kunnen niks aanvragen en moeten gewoon volle pond betalen.

Hilversum heeft vele mooie vrijwilligers in de wijk en buurtcentra, bij onze clubs en verenigingen. Maar als er betaald moet gaan worden om vrijwilligers werk te doen, middels parkeerkosten, haken mensen af. Verenigingen en clubs zullen omvallen en onze inwoners hebben nog minder activiteiten.
Overwegende dat:

- mantelzorgers en vrijwilligers van groot belang zijn in onze gemeente;
- ze bijdragen aan het langer zelfstandig en gelukkiger kunnen wonen van inwoners en daarmee kosten besparen voor de gemeente;
- mantelzorgers en vrijwilligers gefaciliteerd moeten worden in hun belangrijke taken zoals bijvoorbeeld het meegaan naar het ziekenhuis, een boodschapje doen, steunkousen aan doen;
- activiteiten organiseren en ondersteunen in wijk en buurtcentra en bij verenigingen en clubs;
- parkeren voor hen makkelijk gemaakt moet worden door bijvoorbeeld een pas voor het raam te leggen.

Constaterende dat:

- we als gemeente zuiniger moeten zijn op onze mantelzorgers en vrijwilligers;
- het digitaal aanvragen van een mantelzorg parkeervergunning voor velen niet te doen is;
- mantelzorgers , maar ook vrijwilligers gaan afhaken en stoppen;
- onze wijk- en buurtcentra , onze verenigingen niet zonder vrijwilligers kunnen;
- onze inwoners nergens zijn zonder hun mantelzorgers.

Draagt het college op:

1. te onderzoeken of een mantelzorg/ vrijwilliger parkeerkaart ontwikkeld kan worden (zoals de gehandicaptenkaart) en deze tegen een vaste geringe vergoeding ingevoerd kan worden;

2. de uitkomsten hiervan aan de raad te presenteren voor einde Q1 2025;
en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-136 van Hart voor Hilversum)

Er is namelijk een regeling voor zorghulpverleners, die kosteloos een zorghulpverlenersvergunning kunnen krijgen voor heel Hilversum. Dat gaat over fysiotherapeuten en huisartsen. Bij mantelzorg is dat ingewikkeld gemaakt. De mantelzorger kan geen parkeervergunning aanvragen, maar de zorgvrager moet dat doen. Dat werkt in de praktijk echter niet.

De heer BAKKER gaat in op de coalitieafspraak de woonlasten niet meer dan met de inflatie te laten stijgen. Hij vraagt wat het alternatief is om de kosten laat te houden.

Mevrouw REDMEIJER wijst op niet benutte en geoormerkte budgetten die terugstromen naar de algemene reserve. De gemeente voert veel taken uit van de rijksoverheid waarover zij geen vergoeding krijgt en die zouden eerst moeten worden geregeld.

De heer WESTERNENG hoorde mevrouw Redmeijer incidentele posten als alternatief benoemen, terwijl er echter structureel geld nodig is. Als men de woonlasten niet wil verhogen moet men in de begroting iets vinden wat in de toekomst niet meer gebeurt.

Mevrouw REDMEIJER suggereert iets minder geld aan megalomane projecten uit te geven. Het gaat slechts om het vinden van € 800.000,-. De gemeente stopt miljoenen in de bouw van een bibliotheek en grote projecten.

De heer WESTERNENG licht toe dat de gemeente over veertig jaar rente en afschrijving voor grote projecten betaalt. €800.000,- moet men in de exploitatie zoeken om de woonlasten niet te laten stijgen.

Mevrouw REDMEIJER wijst erop dat inwoners al meer parkeergeld moeten betalen en ook nog te maken krijgen met 7,9% aan meer woonlasten, terwijl de gemeente fuseert met Wijdemeren.

De heer WESTERNENG wil de invoering van parkeergelden en de verhoging van de woonlasten niet zien als een keuze om een fusie met Wijdemeren te betalen. De fusie heeft een andere oorsprong.

De heer GROENEVELD maakt zich hart voor het amendement A 24-142 ‘De Groene Schakel in Hilversum - Herbestemming middelen voor grote beeldbepalende bomen’, dat Hart voor Hilversum samen met D66 heeft ingediend. Grote volwassen bomen gebruiken duizend liter per jaar. De laatste jaren worden op Anna’s Hoeve, het ziekenhuisterrein, Monnikenberg en het Circusterrein duizenden bomen gekapt, maar tot nu toe nog weinig bomen teruggeplant. Bomen kunnen een enorme bijdrage leveren aan het reguleren van de grondwaterstand in Hilversum.

Mevrouw REMMERS refereert aan de afgelopen week verschenen Atlas voor gemeenten, waarin is bevestigd dat het goed wonen, recreëren en werken in Hilversum is. Zij verheugt zich op de achtste plek van alle 342 gemeenten als het gaat om brede welvaart. Het gaat over materiële welvaart, gezondheid en welzijn, werk en opleiding, de werk-privébalans, woonplezier, natuur en milieu, sociale cohesie en veiligheid. De brede welvaart kent 34 indicatoren met elk acht dimensies. Als men wat gaat meten is het dus sowieso niet eenvoudig,

Hilversum blijft een fijne woon- en werkplaats. Het opstellen van de begroting was niet eenvoudig. Het Rijk is onvoorspelbaar, volgens haar waait er een gure wind vanuit Den Haag en als men voorzieningen in stand wil houden, ontkomt men niet aan de ozb verhoging. In meerjarig perspectief bedraagt die 7,1%, wat zij niet fijn, maar wel verdedigbaar noemt. De dekkingspercentages van zowel de afvalstoffen- als rioolheffing zijn gedaald, terwijl het streven is om die kostendekkend te laten zijn.

In de aanloop naar samenwerking en samenvoeging met Wijdmeren zal het college ongetwijfeld een aantal scenario’s voorleggen over harmonisatie van de woonlasten.

De titel van motie M 24-135 van D66 en de SP, ‘De vervuiler betaalt’, spreekt haar aan, maar die zal GroenLinks niet steunen, omdat zij die te kort door de bocht vindt. In veel andere gemeenten is veel meer tijd genomen om over de rioolheffing tot een weloverwogen besluit te komen, dat ook de tand des tijds enigszins kan doorstaan.

De pijler gezondheid is misschien wel de allerbelangrijkste. Dat er in de commissievergadering niet veel inhoudelijk over de voortgang van het IHP is gesproken betreurt zij. De raad heeft veel budget beschikbaar gesteld en er zijn ambities voor goede gezonde gebouwen die bijdragen aan betere leerprestaties. Het college is niet zo optimistisch over het inlopen van leerachterstanden. Daarop komt zij terug na de eerste voortgangsrapportage.

Hilversum is zo'n fijne gemeente dat er heel veel mensen willen wonen. Alle initiatieven die woningbouw versnellen steunt GroenLinks, zo ook motie M 24-137 van D66, 'Versnellingsimpuls voor meer woningen'. Op diezelfde woningmarkt is de gemeente ook verantwoordelijk voor het vormgeven en bouwen van beschermde woonplekken. Het is geen eenvoudige opgave om plekken te vinden waarbij sociale cohesie, verdraagzaamheid en omzien naar elkaar van extra groot belang is. In het programma Bescherming en Opvang blijft regionaal gezien opnieuw budget over en dat betreurt zij. Zij doet daarom nogmaals een klemmend beroep op de wethouders, om in samenhang met het programma Veiligheid vooral te kijken naar maatregelen op het gebied van zorg en veiligheid.

Haar verwachtingen over de woonzorgvisie zijn hooggespannen. De nieuwe nota moet vastgesteld zijn voor 1 januari en in de collegebrief van 8 juli geeft de wethouder aan te zoeken naar mogelijkheden voor versnelling, gezien de urgentie van dit onderwerp. Zij vraagt de wethouder of die versnelling ook gevonden en gelukt is.

Uit antwoord op de technische vragen van Democraten Hilversum over het bereik van minimaregelingen blijkt dat het bereik fors achterblijft bij de ambities. Dat bereik schommelt rond de 40%. Wethouder Heller heeft toegezegd onderzoek te gaan doen naar de mogelijkheden voor een groter bereik. GroenLinks wacht dat onderzoek af, komt daar graag op terug en hoort heel graag van de wethouder wanneer dat kan.

Het is prudent beleid en heel verstandig om rekening te houden met de indexaties. Dat doet de gemeente op vele vlakken, ook op minimaregelingen. Dat is verstandig en dat had naar haar mening hier ook moeten gebeuren. Vandaar amendement A 24-151, dat samen met Democraten Hilversum, de PvdA en de SP is ingediend.

D66 roept het college op om gemeentebreed twee indicatoren per programma te gaan herzien en daarop dan terug te komen bij de voorjaarsnota. Zij denkt niet dat dat zo'n realistische planning is, gezien de ingewikkeldheid van het vaststellen. De komende twee jaar zullen ook voorbereidingen getroffen worden voor een gezamenlijke begroting met Wijdemeren. Zij kan zich daarom goed voorstellen dat beide colleges daar samen voorstellen in gaat doen voor indicatoren en streefwaarden.

Amendement A 24-149 van de VVD om de streefwaarde voor de automobilist en zijn tevredenheid weer naar 40% te brengen zal GroenLinks niet steunen. Het opstellen van indicatoren en vasthouden daaraan vraagt om goed nadenken over alle aspecten die in dit geval met mobiliteit te maken hebben. Zij noemt het een enorme versimpeling om sec de tevredenheid weer naar 40% op te willen hogen. Mobiliteit heeft ook alles te maken met veiligheid van alle weggebruikers, de inrichting van de openbare ruimte, een maximale snelheid van 30 km per uur, de breedte van wegen en fietspaden enzovoort, enzovoort. Los van de inhoud is zij het absoluut niet eens met de genoemde overwegingen in de motie, laat staan dat GroenLinks vindt dat een en ander fijntjes verwoord is.

De heer VAN NISTELROOIJ erkent dat meten niet eenvoudig is. De begroting wordt vastgesteld met het uitgangspunt te doen alsof er geen fusie is. Nu kan men dus wel besluiten om twee indicatoren per programma te benoemen. Als er een fusiebesluit komt kan men opnieuw prioriteren. Nu loopt GroenLinks vooruit op een nog niet genomen besluit.

Mevrouw REMMERS is het daarmee niet eens. Vaak gaat het over de koppeling tussen het beschikbare budget en de doelmatigheid daarvan. Dat is geen eenvoudige opgave, zodat men daarvoor tijd, ruimte en geld voor beschikbaar moet hebben. Er is de keuze om geld beschikbaar te stellen in de begroting. Bekend is dat er veel ambities in Hilversum en de stad zijn. Daarom kiest GroenLinks ervoor om zich samen met Wijdemeren te richten op een goede begroting voor 2027. Zij gaat ervan uit dat de beide colleges in de voorbereiding daarvan heel slim gaan nadenken over indicatoren. In het verleden was er een werkgroep die zich boog over indicatoren. Die ging toen uit van wettelijke indicatoren en toen zei menigeen dat er weinig ambities waren. De Atlas voor gemeenten constateert ook dat het niet eenvoudig is om indicatoren te benoemen en dat er ook telkens nieuwe indicatoren worden toegevoegd.

De heer VAN NISTELROOIJ constateert dat mevrouw Remmers uitgaat van doorgaan van de fusie en al het andere gerealiseerd zal worden.

Mevrouw REMMERS wil zich focussen op wat haalbaar is. De Audit- en rekeningencommissie kan praten over een indicator of een onderdeel van een programma. Zij kiest niet voor iets dat intern gericht is, maar dat wel belangrijk is.

De heer FENNEMA vraagt of mevrouw Remmers ook vindt dat een indicator niet zomaar zonder overleg en weging naar beneden kan worden bijgesteld.

Mevrouw REMMERS voelt de pijn van de heer Van Nistelrooij over streefwaarden. Wat de VVD probeert te repareren over de tevredenheid van automobilisten noemt zij symboolpolitiek. Als men serieus streefwaarden en indicatoren wil vastzetten, moet men dat niet op een percentage doen en op een heel klein onderdeel van een heel breed programma.

De heer NANNINGA vraagt waarom mevrouw Remmers de monitor brede welvaart en niet de begroting aanhaalde in relatie tot dat het goed gaat in Hilversum.

Mevrouw REMMERS vond het best wel verrassend dat gemeenten de Atlas voor gemeentes niet veel meer gebruiken en ook niet diezelfde streefwaarden en indicatoren gebruiken. Als men samen gaat kijken naar nieuwe indicatoren voor de nieuwe gemeente, wil zij die Atlas voor gemeenten met brede welvaartindicatoren als voorbeeld laten dienen.

De heer NANNINGA vindt dat een heel goede suggestie, maar heeft niet het idee dat dat bij de nieuwe gemeente met Wijdemeren ook zal gebeuren.

Mevrouw REMMERS heeft begrepen dat de colleges van Hilversum en Wijdemeren samen de begroting voor 2027 vaststellen.

Wat betreft amendement A 24-147 van D66 en de VVD, ‘Laat onderwijsgeld geen parkeergeld zijn’, sluit zij zich aan bij de vragen van Hart van Hilversum. Er zijn echter veel meer sectoren waar vermeende problemen zijn met het betalen van parkeergeld. Eenvoud en duidelijkheid helpen volgens haar meer dan het repareren van een kleine sector. waar haar hart overigens. zeer is.

De heer DEEN is het op zich altijd eens met eenvoud en duidelijkheid, maar de keuze rondom het parkeerbeleid gaat juist om maatwerk en daarmee heel veel onduidelijkheid in de Hilversumse samenleving opleveren, waarbij de ene vereniging wel geholpen wordt en de ander niet.

Mevrouw REMMERS heeft het al vaker gehad over eenvoud versus maatwerk en vervolgens gaat het heel snel om willekeur. Meer eenvoud en duidelijkheid helpen volgens haar. Het is namelijk best ingewikkeld om te weten wat er nu aan parkeergeld wordt gevraagd, laat staan dat de raad dat kan uitleggen. Zij zou het plezierig vinden meer eenvoud in de reparaties te kunnen terugbrengen.

De heer DEEN concludeert dat GroenLinks meegaat met minder maatwerk op parkeren en meer duidelijkheid.

Mevrouw REMMERS wil meer in de breedte kijken naar waar er gerepareerd zou moeten worden. Daar valt beter over te praten met GroenLinks, dan op dit moment de onderwijssector meer te faciliteren dan andere sectoren.

De heer DEEN concludeert dat het heel eenvoudig is om een sector te benoemen en daarmee een heleboel ingewikkeld maatwerk te voorkomen.

Mevrouw REMMERS denkt dat men na het aannemen van amendement A 24-147 kan wachten op een andere sector die om terechte aandacht vraagt.

Mevrouw REDMEIJER meent dat men het hierover bij de begrotingsbehandeling moet hebben, in plaats van in december a.s. Alle moties die parkeren aanpakken zal Hart voor Hilversum steunen.

Mevrouw REMMERS ambieert het om Hilversum in de top 10 van allerlei lijstjes te laten staan. Zij is heel blij dat het college geld heeft gevonden, zodat op 8 maart Internationale Vrouwendag kan worden gevierd. Dat wil zij structureel laten doen, totdat de kloof tussen mannen en vrouwen is gedicht. Dat is echter te ver over haar eigen graf regeren. Dat zou nog 134 jaar duren. Dat cijfer haalde zij uit de 28e wereldwijde genderkloof, een onderzoek dat wordt uitgevoerd door de Universiteit van Utrecht onder 146 landen. Nederland staat voor het achtereenvolgens derde jaar op de 28e plaats, onder Mozambique, maar wel boven Estland, zonder enig teken van progressie. Er is dus wat haar betreft alle reden om op 8 maart een structureel feestje te vieren. In Nederland is 77% van de kloof gedicht en tegelijkertijd vraagt zij

aandacht om de resterende 23% ook te dichten. Zij hoopt op een plek in de top 10, waarna het college dan mag stoppen.

Motie M 24-92 ‘Internationale Vrouwendag 2025 en daarna (eerder ingediend bij de Voorjaarsnota 2024’
“De raad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 13 november 2024, behandelend agendapunt 6, Programma 2025;
constaterende dat:

- internationale vrouwendag sinds 1911 de jaarlijkse viering is die de sociale, politieke en economische prestaties van vrouwen over de hele wereld eert, viert, en – nog steeds - aandacht vraagt voor een gelijkswaardiger positie van vrouwen;
- sinds 1911 veel vooruitgang is geboekt, maar van gendergelijkheid nog steeds geen sprake is:
  - (iets meer dan) de helft van de bevolking bestaat uit vrouwen. Toch zien we die representatie niet terug in politieke en bestuurlijke posities[1];
  - vrouwen nog steeds geconfronteerd worden met discriminatie en met geweld[2];
  - vrouwen nog steeds geconfronteerd worden met ongelijkheid op de arbeidsmarkt. Dat uit zich onder andere in een loonkloof[3], alsook in een pensioenkloof[4];
  - ook in de gezondheidszorg sprake is van een ongelijke situatie tussen mannen en vrouwen: De gezondheidszorg is gebaseerd op het mannenlichaam. Hierdoor leven vrouwen vaker in slechte gezondheid dan mannen[5];
  - de openbare ruimte is vooral ontworpen om te voldoen aan de behoeftes van (jonge) mannen, waardoor (jonge) vrouwen zich vaak onveilig voelen, zo constateren wetenschappers[6];

overwegende dat:

- er in Hilversum minimaal aandacht wordt besteed aan de viering van internationale vrouwendag op 8 maart;
- de gemeente Hilversum aanjager kan zijn om deze dag breder onder de aandacht te brengen van inwoners van Hilversum;
- er veel maatschappelijke organisaties zijn die samen met het college van B&W invulling willen geven aan een jaarlijkse viering,

verzoekt het college:

- vanaf 2025 en verder samen met Hilversumse organisaties een jaarlijks programma te organiseren op 8 maart, internationale vrouwendag;
- een budget in de begroting van 2025 en verder op te nemen –te denken is aan een budget van € 30.000,- wat te vinden is alle programma’s van de gemeentelijke begroting;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-92 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en de SP)

1 Hoe gender(on)gelijk is de Nederlandse politiek? | Nieuwsbericht | College voor de Rechten van de Mens (mensenrechten.nl)

2 in 2022 werden 48 vrouwen vermoord door hun (ex)partner. Vaak ging er een geschiedenis van huiselijk geweld aan vooraf.

3 De loonkloof in Nederland - WOMEN Inc.

4 Pensioenkloof - WOMEN Inc.

5 Gezondheid - WOMEN Inc.

6 “Openbare ruimte is ontworpen voor (jonge) mannen maar (jonge) vrouwen voelen zich vaak onveilig” – Gebiedsontwikkeling.nu

Mevrouw DURLACHER vraagt of de andere dagen per jaar dan mannendagen zijn.

Mevrouw REMMERS vindt dat een punt. Er is nog 23% van de kloof niet gedicht. Vrouwen hebben een achterstand op gebieden van pensioen, loon, leidinggevende plaatsen, betrokkenheid en het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid. Het gaat dus om 77% van 365 dagen.

Mevrouw DURLACHER heeft nog nooit meegemaakt dat zij als vrouw zijn wordt gediscrimineerd in het werk wat zij doet en wat zij mag doen. Zij vindt niet dat zij zich continu moet bewijzen in wie zij mag zijn. Waarom moet je altijd bewijzen wie je mag zijn en wie je bent? Zij vraat zich af waarom de gemeente structureel geld moet uitgeven, terwijl zij gewoon gelijkwaardig is aan een man.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK heeft eerder mevrouw Remmers gevraagd om zaken iets praktischer aan te pakken en wil weten of mevrouw Remmers al een voorstel heeft gedaan om dat met bepaalde problematiek te doen.

Mevrouw REMMERS meent dat de eerste stap is gezet doordat het college geld heeft gevonden om aandacht te vragen voor op 8 maart en wat haar betreft is het college ook aan zet om activiteiten te organiseren.

De inrichting van de openbare ruimte is vooral gericht op mannen en dan is de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte altijd minder dan die van mannen. Met haar twee dochters en een zoon praat zij regelmatig over veiligheid in de openbare ruimte. Vrouwen zijn in 2024 nog steeds bang als zij uitgaan. Er is nog steeds werk aan de winkel om te zorgen voor meer veiligheid voor iedereen.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK meent dat mevrouw Remmers als gemeenteraadslid daaraan iets kan doen en met een verandervoorstel kan komen. Dat is tot nu toe niet gebeurd. Zij vraagt mevrouw Remmers aan de slag te gaan.

Mevrouw REMMERS herinnert eraan dat Internationale Vrouwendag in Hilversum al werd gevierd ten tijde van het wethouderschap van mevrouw Wolthers, wat op een gegeven moment is gestopt en dat zij als een gemis ervaart. Nu is daarvoor budget teruggevonden, waarna het college er is voor de uitvoering.

De heer DEEN vraagt mevrouw Remmers een voorbeeld te geven waaruit blijkt dat de inrichting van de openbare ruimte onveilig is voor vrouwen.

Mevrouw REMMERS stelt dat jonge vrouwen zich in de openbare ruimte vaak onveilig voelen. Op Gebiedsontwikkeling.nu staan allerlei voorbeelden van de mannelijk ingerichte openbare ruimte.

Mevrouw VAN DE BEEK vraagt waarom Durlacher tegen de viering van Internationale Vrouwendag is.

Mevrouw DURLACHER stelt dat men daarmee apartheid zaait en men laat zien anders te zijn.

Mevrouw VAN DE BEEK staat voor het uitgangspunt van gendergelijkheid en is tegen de polarisatie van bevolkingsgroepen.

Mevrouw DURLACHER heeft het over sekse in plaats van gender.

Mevrouw REDMEIJER adviseert de Radar-uitzending van deze week terug te kijken, die een suggestie geeft voor een thema om vrouwen een plezier mee te doen.

17 oktober is de internationale dag tegen armoede en uitsluiting. Haar kinderen kregen ooit op school een bandje, waarmee men respect laat zien. Zij heeft echter respect voor eenieder en heeft geen zin in denken in hokjes.

Mevrouw VAN DE LINDE herinnert aan de discussie over het onderwerp in de raadsvergadering van 6 maart en wil nu ophouden met de symboolpolitiek van het verbijzonderen van vrouwen, die haars inziens niet meer nodig is. De raad bestaat bijna voor de helft uit vrouwen.

Mevrouw REMMERS kijkt naar de cijfers van de wereldwijde genderkloof en dan staat Nederland op een beschamende 28e plek, die in dit tempo over 134 jaar zal zijn ingehaald.

Het zijn onzekere tijden en men hoeft niet in Amsterdam te wonen om je onveilig te voelen. Er is polarisatie gaande en mensen bejegenen elkaar op X en andere media ongezouten, ongefundeerd en soms ook ronduit onfatsoenlijk. Afgelopen maandag is de Week van het respect begonnen. Die richt zich op iedereen die een steentje kan bijdragen aan een respectvolle samenleving. En die richt zich ook op gemeentepolitici. Zij is er trots op om onderdeel te zijn van de raad. Raadsleden zijn het lang niet altijd met elkaar eens. Sommigen hebben harde koppen en politieke overtuigingen, maar ja, daarvoor zitten zij er

ook. Ondanks alle verschillen lukt het toch en soms ook nog met een beetje humor om met elkaar in gesprek te blijven. Ook vanavond weer en dat is een groot goed. Zij kijkt ook met vertrouwen naar de collegeleden, die een ingewikkelde opgave hebben om met die € 387 miljoen in 2025 Hilversum voor iedereen mooier te maken. Zij wenst het college met die opdracht succes, wijsheid en een enorm groot verbindend vermogen toe.

De heer VONK wil het hebben over mensen en geld, waarom het gaat. Het gaat over € 387.619.000 en de goede besteding daarvan. Met lang niet al het geld gebeurt dat. Natuurlijk komen heel veel problemen door het verrotte rechts beleid uit Den Haag. Maar de SP vindt dat het Hilversumse college ook dingen verkeerd doet. Er blijven zaken liggen, wachtlijsten in de zorg groeien, projecten stapelen zich op, lopen uit of worden niet gestart. Er is een personeelstekort, ook vanwege het helpen van Oekraïners. Dat zorgt voor problemen. Het ingevoerde parkeerbeleid leeft nogal. De SP zou dat alles anders hebben gedaan.

Er is een lijst waarop staat welke dingen aan te passen, te schrappen en uit te stellen zijn. De SP had niet € 200.000,- op het sociaal domein bezuinigd. De thuishulp verloopt namelijk nog steeds niet goed. De SP had haast gemaakt met thuishulp in eigen beheer halen, wat in Heerlen heel goed gaat. De Wmo in eigen beheer doen kost niet veel geld. Het college gaat individuele begeleiding ook meer in eigen hand nemen, wat in de komende jaren tonnen oplevert. Het kan dus wel.

De SP had ook meer sociale huurwoningen willen toevoegen, wat op het Monnikenpark gebeurt. Op het Arenapark zou dat volgens ambtenaren ook kunnen.

Vervolgens dient hij een motie over de Havenstraat in, waar ondernemers met positiviteit en goede plannen zijn opgestaan. De gemeente zou die kunnen belonen en aandacht kunnen geven die ze kunnen verdienen.

Motie M 24-139 ‘Maak werk van de Havenstraat’
“De gemeenteraad van Hilversum bijeen op 13 november 2024, behandelend de Programmabegroting 2025;
overwegende dat:

- de Havenstraat een (historisch) prominente doorloopstraat vanuit het centrum naar de Gijsbrecht is;
- er aan de Havenstraat tientallen ondernemers en/of pand eigenaren zitten die hun zaak proberen te runnen dan wel iets met hun pand te doen;
- er in de Havenstraat leegstand is maar er in de meeste panden ondernemers zitten;
- er ook sprake is van illegale bewoning van panden met winkelbestemming, waar nauwelijks of niet op gehandhaafd wordt;
- de ondernemersvereniging in draagkracht, ambitie en opstellen van voorstellen in samenwerking met pandeigenaren en omwonenden (quick wins, wensbeeld meerjarenbeleidsplan) gegroeid is;
- verloederde panden, gevels, illegale kamerbewoning, verouderde, een verouderd bestemmingsplan en onpraktische inrichting van de openbare ruimte problematisch en/of beperkend is;
- de Havenstraat slechts 1x in de begroting staat, te weten bij programma Wegen, Onderhoud open verharding (elementen);
- de kwaliteitsimpuls Oude Haven (uitkomend op de Havenstraat) wel in de begroting staat en deze nauw verbonden is met de Havenstraat en ondernemers hier beperkt of niet bij betrokken zijn;
- de Fietsersbond voor de Havenstraat een autoluwe fietsstraat bepleit, zie https://hilversum.fietsersbond.nl/fietskansen-op-de-kaart/;
- er concrete plannen zijn om de Havenstraat onderdeel te maken van de doorfietsroutes, zie https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2022/04/Rapportage-uitwerking-prioritairedoorfietsroutes-Gooi-en-Vechtstreek.pdf;

- ➢ er kennelijk door de gemeente gesproken is over op te stellen aanloopstratenbeleid maar dit nergens in de Begroting 2025 of op de prioriteitenagenda van de raad staat;
- ➢ de ambitie heroverwegen, het opwaarderen van de Havenstraat nergens in de begroting staat;
- ➢ er al een decennium niet echt iets aan de Havenstraat gebeurd is en er wel plannen en halvegemeentelijke beloften waren en zijn;
- ➢ er een momentum is om ten aanzien van de Havenstraat gemeentelijke (her)overwegingsbesluiten te nemen vanwege enthousiasme en betrokkenheid ondernemerseigenaren;

spreekt als haar mening uit:
dat de Havenstraat niet zomaar een aanloopstraat is en gerichte gesprekken met en over de Havenstraat niet zomaar opgenomen kunnen worden in de plannen over aanloopstratenbeleid. De Havenstraatondernemers, -eigenaren en -omwonenden gemeentelijke (her)besluiten over opwaardering van de Havenstraat in 2025 verdienen;
verzoekt het college:
de gesprekken met de ondernemersvereniging met gezwinde spoed te laten plaatsvinden en de gemeenteraad voor de behandeling van de voorjaarsnota een voorstel toe doen komen met betrekking tot mogelijkheden van opwaardering en herontwikkeling van de Havenstraat.
Met tenminste als onderwerpen: herinrichting, noodzakelijke wijzigingen bestemmingsplan, aanpak illegale kamerbewoning, inpassing doorfietsroute en fietsklimaat, verkeersmaatregelen, verduurzaming en vergroening en ondernemersklimaat en kansen rondom wonen. Dit kan in relatie tot aanloopstraten beleid, maar dit mag niet vertragend werken voor de Havenstraat;
en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-139 van de SP en D66)

Ook stelt de SP voor om de werking van het gevelfonds uit te breiden naar de Havenstraat.

Motie M 24-138 ‘Gevelfonds ook voor mooie Havenstraatgevels’
“De gemeenteraad van Hilversum bijeen op 13 november 2024, behandelend de Programmabegroting 2025;
overwegende dat:
- ➢ de Havenstraat een (historisch) prominente doorloop-/fietsstraat vanuit het centrum naar de Gijsbrecht is;
- ➢ er aan de Havenstraat tientallen ondernemers en/of pandeigenaren zitten die hun zaak proberen te runnen dan wel iets met hun pand proberen te doen;
- ➢ er in de Havenstraat leegstand is maar er in de meeste panden ondernemers zitten;
- ➢ er tientallen panden zijn met mooie gevels maar even zoveel verloederde panden en gevels;
- ➢ de ondernemersvereniging in draagkracht, ambitie en opstellen van voorstellen in samenwerking met pandeigenaren en omwonenden (quick wins, wensbeeld meerjarenbeleidsplan) gegroeid is;
- ➢ er een wens vanuit de ondernemersvereniging is uitgesproken om toegang te krijgen tot het gevelfonds;
- ➢ het Hilversums gevelfonds ALLEEN voor panden in het centrum is, zie https://hilversum.nl/gevelfonds,

spreekt als haar mening uit:
dat het voor pandeigenaren/ondernemers van de Havenstraat mogelijk moet zijn om een aanvraag bij het gevelfonds te kunnen doen;
draagt het college op:
het voor pandeigenaren/ondernemers van de Havenstraat in 2025 en verder mogelijk te maken een aanvraag bij het Gevelfonds te doen;
en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-138 van de SP, de PvdA, D66 en de VVD)

Daarnaast maakt de SP zich hard voor kwijtschelding van eigen bijdrage Wmo voor mensen met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, welke maatregel € 200.000,- kost en voor honderden mensen een verschil maakt.

Motie M 24-145 ‘Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130 %’
“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 13 november 2024, behandelend de Programmabegroting 2025;
overwegende dat:
- door inflatie en verhoging van gemeentelijke belastingen veel dingen duurder worden;
- gemiddeld 21,8 % van alle Hilversummers moeite heeft om rond te komen, met daarbij de aantekening dat het percentage in sommige wijken nog veel hoger ligt;
- de gemeenteraad eerder heeft besloten de eigen bijdrage voor Wmo voor de jaren 2023 en 2024 op nihil te stellen voor de huishoudens met een inkomen tot 130 % van het wettelijk sociaal minimum;
- het gevaar bestaat dat mensen zorg gaan mijden als men nu weer een eigen bijdrage moet betalen van ±22 euro per maand;
- op 1 januari 2026 de WMO wettelijk inkomensafhankelijk wordt en er dan dus hopelijk naar wordt gestreefd de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen op dit vlak;

verzoekt het college:
- om de eigen bijdrage voor mensen met een inkomen tot 130 % kwijt te schelden totdat de Wmo-bijdrage per 1 januari 2026 inkomensafhankelijk wordt. De dekking hiervoor komt uit de toegenomen uitkering uit het gemeentefonds zoals vermeld in de raadsinformatiebrief van 6 november 2024 (€ 0,260 miljoen in 2025) of uit de algemene middelen;
- daarna te onderzoeken of kwijtschelding wenselijk blijft na 1 januari 2026 en de raad te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek in Q3 2025;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-145 van de SP en de ChristenUnie)

De SP steunt het voorstel van D66 over de versnellingsimpuls voor woningen. Wellicht hoeft men niet vast te houden aan de verhouding tussen sociaal, midden en duur, wat kan betekenen op het Heksenweitje 50% sociale woningen te kunnen realiseren.

Amendement A 24-147 van D66 en VVD, ‘Laat onderwijsgeld een parkeergeld zijn’, steunt hij wel, maar vindt hij eigenlijk belachelijk.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vertelt dat haar dochter een aantal weken terug met haar klas groep 8 op bezoek in het raadhuis was voor Democracity, het spel om basisscholen kennis te laten maken met democratie. Het aanwezige raadslid was de heer Ekelmans. Wat haar dochter het meest was bijgebleven, was het antwoord op de vraag van een van de kinderen over wat er zoal gedronken wordt in de raad. Koffie, thee en cola, had hij uitgelegd. De partij die haar dochter had opgericht, was de DDB. Met de ‘D’ van alles minder duur, de ‘D’ van duurzame energie en de ‘B’ van buitenspeelplekken. Ze hadden gezamenlijk een woordvoerder aangewezen, maar tot grote frustratie van haar dochter hield de woordvoerder zich totaal niet aan de afgesproken tekst. En zo zal haar fractievoorzitter, de heer Streutker, zich vanavond ook voelen: machteloos. Zij glimlacht hierom, omdat het lief en naïef is. Tegelijkertijd geeft het ook hoop voor de toekomst, want dat heeft men een beetje nodig. Op een bepaald moment moet kinderlijke naïviteit wel overgaan in een wat realistischer wereldbeeld. Is de gemeenteraad wel realistisch genoeg? Het is een keurige begroting, de gemeente doet het keurig. Er is een fijne gemeenteraad. De raad beschikt over een goede Audit- en rekeningencommissie met een bijzonder aantrekkelijke voorzitter.

De gemeenteraad is ook betrokken en begaan. Het welzijn van de burgers ligt raadsleden na aan het hart. Zij denkt dat Hilversum met haar kijk op het integraal zorgakkoord voorop loopt. Op indringende wijze is stilgestaan bij suïcidepreventie en de bestrijding van eenzaamheid staat hoog op de agenda. Dat

zijn programma's waar is gewikt en gewogen en een koers voor de lange termijn is uitgezet. Is daarbij iets over het hoofd gezien? Men is scherp op de mentale weerbaarheid van burgers, maar hoe is het gesteld met de economische weerbaarheid? Wat doet men met de motor van de gemeenschap. Levendigheid, leefbaarheid en vitaliteit zijn essentieel voor een gezonde gemeenschap. Deze motor van de lokale economie begint wat te haperen. Als het daarom gaat, dan lijkt de raad soms wel te lijden aan een vorm van wetenschappelijke blindheid. Zo heeft men zich gefixeerd op deeltjes in de lucht. De lucht is schoner dan ooit, maar men wil alle risico uitbannen. Zij heeft het over het invoeren van zero emissiezones. De auto wil men graag op de laatste plek laten komen. STOMP wordt te pas en te onpas toegepast. De parkeerkosten gaan omhoog en parkeerplaatsen gaan verloren. 37% van de bezoekers van het centrum van Hilversum komt van buiten Hilversum en geeft de bereikbaarheid een schamele 6. Zij steunt de motie van de VVD hierover dan ook van harte.

Winkelopeningstijden laat men los met dreigend negatieve gevolgen voor zelfstandige ondernemers. Bij de transformatie van winkelpanden lijkt de nadruk vooral op de onomkeerbare verandering naar wonen te liggen in plaats van alternatieve economische functies, zoals vergaderplekken, een startup of een galerie. Al deze maatregelen bij elkaar opgeteld kunnen ten koste gaan van iets veel groters, de levendigheid, de brede welvaart en de ziel. De gemeente verliest als zij niet uitkijkt haar aantrekkingskracht en haar inkomsten en dan behandelt de raad over tien jaar een hele andere begroting. Dan is Hilversum wel autovrij en heeft die wel de schoonste lucht van Noord Europa. Dat is gechargeerd.

Wie had het geloofd als iemand in de raad had gewaarschuwd, dat Hilversum berucht zouden worden vanwege slechte bereikbaarheid toen er werd besloten werd om heel Hilversum eenrichtingsverkeer te maken? Het was een door de tijdgeest geïnspireerd plan van het precieus adviesbureau over mobiliteit. Het zou het ei van Columbus zijn. Wie had kunnen voorspellen dat de sloop van het oude station, de eerste lokale partij van Nederland zou voortbrengen en daarmee een fenomeen dat het hele politieke landschap in Nederland op de kop heeft gezet?

Hilversum kent een fijne gemeenteraad. Men volgt allemaal de verschrikkelijke gebeurtenissen in Amsterdam en de debatten. Zij is ongelooflijk blij dat men in Hilversum het hoofd koel houdt en het hart warm. Op de achtergrond wordt snoeihard gewerkt. Raadsleden zijn ook allemaal nog met elkaar in gesprek op een open en respectvolle manier. Ondanks het realisme dat met de jaren is gekomen, is men gelukkig nog niet alle jeugdige onbevangenheid kwijt.

De heer NANNINGA is een geboren en getogen in Noord-Hollander. Als jongetje had hij onder zijn bed een hele grote zak met snoep, die hij had verzameld voor de viering van Sint Maarten op 11 november. Sint Maarten was een soldaat uit de vroege middeleeuwen, waarover het verhaal gaat dat als hij arme mensen zag, hij steeds een deel van zijn bezittingen weggaf. Op een koude dag kwam hij bij de stadspoort van Amiens een verkleumde bedelaar tegen. Inmiddels had hij al zijn bezittingen al weggegeven en had alleen nog zijn warme mantel. Het was erg koud, hij voelde erg mee met deze man, sneed zijn mantel in tweeën en deelde die met de arme man. En daarmee maakte Sint Maarten voor die tijd heel concreet wat Jezus eeuwen daarvoor al had gevraagd aan zijn volgelingen: als je ziet dat iemand honger heeft geen kleding heeft of dakloos is, geef hem bed, bad, brood en kleding. Hiermee help je niet alleen diegene, maar je doet het ook voor God zelf. En later werd Sint Maarten een heilige met een eigen dag op 11 november. Op die dag mochten alle kinderen en hun ouders de huizen langs om te bedelen, om zo een voorraadje aan te leggen voor de komende winter. Jezus en Sint Maarten leren mensen om na te denken over hoe zij moeten omgaan met hun rijkdom in tijden van schaarste. Dat zijn mooie lessen, ook voor de voorliggende begroting. Dan denkt hij aan vooruitkijken naar de naderende winter, eerlijk delen op basis van heldere kaders en kinderen en jongeren, de volgende generatie centraal stellen.

Als hij vooruit kijkt moet hij wat zaken uit de vorige begrotingsbehandeling herhalen. Zijn zorg was en is of het gemeentebestuur wel voldoende realistisch raamt en ver genoeg vooruit kijkt. In voorgaande jaren ging het dan vooral om de vraag of de inflatie wel voldoende in de ramingen was meegenomen. En met name in de kerntaken en beheertaken en of de langetermijneffecten van de investeringen in de grote projecten en ontwikkelingen van de gemeente in beeld waren. Dit jaar zijn die effecten beter in beeld, zodat hij daarmee blij is. Maar wel met als gevolg dat de gemeente moet bezuinigen en haar belastingen moet verhogen, dit keer meer dan de inflatie. Het is goed dit besluit nu te durven

nemen, maar het was bekend dat deze winter er aan kwam. Het is jammer dat de gemeente zich daarop niet beter en eerder heeft kunnen voorbereiden, want dan was de stijging dit jaar minder hoog geweest en meer geleidelijk gegaan. Nu komt die belastingverhoging als nieuwe financiële tegenvaller, die inwoners al eerder te verwerken hebben gehad. De toenemende waterschapsbelastingen zijn behoorlijk fors. Ook zijn er de parkeervergunning, de energierekening en de duurdere boodschappen. Hij wil voorkomen dat daar straks de eigen bijdrage van de Wmo ook nog bij komt voor de mensen met lagere inkomens. Daarom steunt hij de SP-motie M 24-145, 'Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130 %'. Daarnaast wil hij bij de projecten en grote ontwikkelingen kritisch kijken naar onnodige en dure uitgaven. Bij de Kerkbrink was het hem al opgevallen hoe gemakkelijk er een paar ton extra geregeld werd voor een fontein en straatstenen uit Portugal. Grondstoffen worden schaarser en worden duurder. Gisteren vernam hij nog dat zand nodig voor grote bouwprojecten dreigt op te raken. Bouwzand is bijvoorbeeld nodig voor het beton van de fietsenkelder, het nieuwe zwembad op het Arenapark en de ondergrondse gracht. De gemeente moet dus kritisch zijn op haar grondstoffengebruik en ook kijken of andere materialen te gebruiken zijn, bijvoorbeeld biobased of meer hergebruiken. Het streven om circulair in te kopen moet komende jaren fors omhoog om zichzelf bij dit soort projecten niet in de vingers te snijden. De graadmeter circulair inkopen van 35% is wat hem betreft onvoldoende en sluit niet aan bij de landelijke afspraken hierover.

In tijden van schaarste moet men eerlijk delen. De middelen van de gemeente worden normaal gesproken op basis van heldere doelen en graadmeters in de begroting verdeeld. De graadmeters in de begroting zijn echter onduidelijk en sluiten onvoldoende aan bij de actuele uitdagingen waar de gemeente voor staat. Niet alleen op het gebied van grondstoffen en circulaire economie, maar dat is op veel onderwerpen te zien. In de commissievergadering zijn al verschillende onduidelijkheden benoemd. Ook de Rekenkamer kwam in diverse onderzoeken tot die conclusie, zoals bij het onderzoek naar wonen en bij het onderzoek naar de energie- en warmtetransitie. Ook bij de omgevingsvisie is hierover gesproken en is de raad er nog steeds niet helemaal uitgekomen. Ook daar moet de concretisering er nog komen. En de raad kan zijn kaderstellende en controlerende rol niet goed spelen als er geen heldere doelen en graadmeters zijn waarbij activiteiten en uitgaven goed aansluiten. Dan wordt teruggegrepen op zaken als brede welvaart en wat er in het nieuws te lezen is over hoe goed Hilversum het doet. Activiteiten zijn daarbij niet te koppelen aan de begroting.

Soms gaat het wel goed. In het sociaal domein zijn belangrijke stappen gezet. Die wil hij meenemen naar de volgende begroting.

Nu genomen besluiten hebben effecten op de volgende generaties. Men wil Hilversum daarvoor beter achterlaten. De kinderen en jongeren van nu vertegenwoordigen die volgende generaties en daarom moeten ze goed betrokken worden bij het raadswerk. Hij is daarom superblij met de nieuwe kindergemeenteraad en de nieuwe kinderburgemeester. Daarnaast kent Hilversum nu zo'n twee jaar Pizza en Politiek, een manier om als raadsleden contact te leggen met jongeren op een manier die hen aanspreekt. Het gaat om het bespreken van onderwerpen die zij belangrijk vinden. Ondanks een eerdere motie die de raad in 2023 unaniem is aangenomen, is het budget van Pizza en Politiek helaas niet goed meegenomen in de voorliggende begroting. Dat wil hij via een amendement repareren. Pizza en Politiek wordt dan onderdeel van de paragraaf Samenkracht en Participatie in programma 2, waarbij het ook onderdeel gaat uitmaken van volgend jaar te actualiseren participatiebeleid.

Amendement A 24-148 'Pizza en Politiek borgen'
"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 13 november 2024, behandeld agendapunt 6, de Programmabegroting 2025;
constaterende dat

- de gemeenteraad op 21 juni 2023 Motie M23-91 unaniem heeft aangenomen, waarin is besloten:
    1. voor 1 oktober 2023 met jongeren, jongerenwerkers en raadsleden in gesprek te gaan over de manier waarop op korte termijn een vervolg kan worden gegeven aan het initiatief Pizza en Politiek, met als doel: jongeren en raadsleden met elkaar in

contact en gesprek te brengen op een manier die aansluit bij de behoeften en belevingswereld van jongeren;
2. dit vervolg onderdeel te maken van de participatieaanpak jongeren van het college en indien nodig voldoende capaciteit en middelen beschikbaar te stellen;

- beslispunt 1 van de motie inmiddels is uitgevoerd.
- beslispunt 2 nog niet is uitgevoerd, ondanks dat hier meermaals aandacht voor is gevraagd (vragenuur van 28 februari 2024 en gezamenlijke commissies van 5 juni 2024 en 6 november 2024) en een toezegging T24-080 hierover nog open staat;
- in Begroting 2025 Pizza en Politiek niet is meegenomen en hiervoor geen capaciteit en middelen zijn gereserveerd;

overwegend dat:

- er na vaststelling van de motie vijf edities van Pizza en Politiek zijn gehouden, met steeds een goede en gevarieerde opkomst van raadsleden en jongeren;
- deze bijeenkomsten door aanwezigen steeds als waardevol zijn beoordeeld;
- de groep jongeren die de P&P bijeenkomsten voorbereidt nog veel ideeën en onderwerpen heeft voor toekomstige bijeenkomsten;
- het netwerk van jongeren en organisaties die bij P&P betrokken zijn in opbouw en groeiende is, en niet verloren mag gaan;
- de wethouder in de gezamenlijke commissie van 6 november heeft toegelicht dat de participatieaanpak jongeren onderdeel zal gaan uitmaken van het nog op te stellen bredere participatiebeleid en dat hierin ook geëvalueerd zal worden op welke manier het contact tussen gemeenteraad en jongeren het beste een vervolg kan krijgen;
- in afwachting van dit participatiebeleid Pizza en Politiek doorgang moet krijgen;
- hiervoor voldoende Ambtelijke ondersteuning en budget nodig zijn;

besluit:

1. het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2025 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
   a. De programmabegroting 2025 vast te stellen met daarin € 387.619.000,- lasten en € 387.619.000,- baten met een saldo van € 0 (neutraal), met dien verstande dat:
   op pagina 34 (verbindende stad) als speerpunt (Samenkracht en burgerparticipatie) wordt toegevoegd; ‘voortzetten en uitbreiden van de verbinding en netwerk tussen gemeenteraad en jongeren via het raadsinitiatief Pizza en Politiek. Na 2025 zal dit initiatief worden geëvalueerd en geïntegreerd in de actualisatie van het participatiebeleid”.
2. een budget van € 20.000,- en ambtelijke ondersteuning beschikbaar te stellen ten laste van de post 6.1. Samenkracht en Burgerparticipatie;
3. het college op te dragen de raad uiterlijk in januari 2025, via een raadsinformatiebrief over de verdere uitvoering te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”
(Amendement A 24-148 van de ChristenUnie, Democraten Hilversum en de SP)

Hij staat open voor opbouwende kritiek en verbetervoorstellen van de jongeren. Het doel blijft raadsleden en jongeren in verbinding brengen rondom actuele en voor jongeren relevante thema's, op een manier die aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Men zou dat kunnen zien als Sint Maarten in een nieuwe mantel. Met aandacht voor kinderen en jongeren in Hilversum, omzien naar elkaar en delen van wat men heeft met de mensen die dat het meest nodig hebben.

De heer BAKKER stelt vast dat de begroting sluitend is, wat getuigt van een heel goede prestatie van het college, wethouder Kalk en haar ambtenaren. Het ravijnjaar 2026 laat een beperkt tekort zien, maar de jaren daarna voorspellen zelfs weer een licht overschot. Daarmee is de Voorjaarsnota 2024 met de titel ‘Balanceren’ prima ingevuld. Dat was wat hem betreft het goede nieuws.

De rijksbijdrage is verreweg de grootste bron van inkomsten voor een gemeente. Helaas kan de gemeente daarop met het huidige kabinet onvoldoende rekenen. Hij hoopt dat de lobby van de VNG richting Den Haag de pijn in 2026 zal wegnemen, maar voorlopig ziet dat er niet rooskleurig uit.

Naast een sluitende begroting zijn financiële kengetallen een goede manier om een begroting te beoordelen. Voor de komende jaren zitten die qua risico in de goede A- en B-categorie. Ook het weerstandsvermogen is enorm goed. De gemeente heeft dus voldoende vlees op de botten aan de vooravond van een mogelijke fusie met Wijdemeren. Die fusie zal een nieuwe dynamiek met zich meebrengen, die in prudente aanpak vraagt.

Helemaal zonder pijn is de voorliggende begroting zeker niet. De woonlasten stijgen met gemiddeld 7,4%, al komt zijn eigen berekening op 7,6% uit. In geld betekent dat een stijging van ruim € 60,- per jaar voor een gemiddeld huishouden. Dat klinkt redelijk, maar het is voor menig Hilversummer ook een lastenverzwaring in toch al zware tijden. Opvallend vindt hij dat daarbij de ozb gespaard lijkt te blijven. Dat laat zien dat het inderdaad balanceren is. Zonder woonlastenverhoging moet men het geld ergens anders zien te vinden. Dan zal de gemeente moeten snijden in voor inwoners belangrijke voorzieningen, waarmee men vaak toch al kwetsbare groepen extra raakt. Daarom lijkt verhoging van de woonlasten voor met name woningbezitters voor de PvdA de minst slechte oplossing.

De heer VAN NISTELROOIJ wijst op motie M 24-135 van D66 en de SP, ‘De vervuiler betaalt’, om de rioolheffing eerlijker te maken. Hij neemt aan dat de PvdA die steunt, zodat de € 60,- voor de mensen die het echt nodig hebben net wat minder wordt en de grotere bedrijven ook gewoon een normale rioolheffing gaan betalen.

De heer BAKKER wacht daarover het advies van het college af. Die motie lijkt hem zeer sympathiek, maar de uitvoering lijkt ook buitengewoon ingewikkeld.

De heer LAHAISE is van mening dat een prima begroting voorligt. De gemeente werkt aan projecten die de stad en dorp mooier maken en hopelijk ook socialer en levendiger. Voor de PvdA belangrijke punten krijgen vorm, zoals de opkoopbescherming en de Leegstandsverordening. Hij is blij met het reserveren van geld voor tien basisbanen. Hilversum blijkt goed op weg. De aanbesteding voor het Stationsplein is gestart en er lopen initiatieven om woningen te bouwen, zoals in de Meent, 1221, de Philipslocatie, het Circusterrein en Monnikenpark, met daarbij ook de nodige sociale huurwoningen.

Er is echter geen tijd om achterover te leunen. Dat ook in Hilversum de woonlasten omhoog gaan, hoe bescheiden ook bovenop de toch al forse inflatie, is voor sommige Hilversummers nu eenmaal slechter nieuws dan voor anderen. Ook in Hilversum met zijn geprezen brede welvaart wonen mensen die amper rondkomen, zonder Sint Maarten in de buurt, van wie ze misschien ook niet afhankelijk willen zijn. Daarom heeft de PvdA, samen met Democraten Hilversum, GroenLinks en de SP motie M 24-151 ingediend, genaamd ‘Structurele evaluatie en actualisatie van twee lokale minimaregelingen ter bevordering voor gelijke kansen en sociale inclusie’. Het college wordt daarin gevraagd om de minimaregelingen te indexeren, oftewel aan de inflatie van de afgelopen jaren aan te passen.

Alleen beschuldigend naar het weinig sociale kabinet wijzen is verleidelijk, maar helpt inwoners niet. Wie het moeilijk heeft, moet ook op zijn of haar gemeente kunnen rekenen. Deze opmerking maakt hij ook in reactie op Hart voor Hilversum. Het gemeentebestuur is ambitieus bezig om Hilversum mooier en beter te maken. Deze begroting helpt daarbij, maar er blijven genoeg zorgen. Vooral op het gebied van onderwijs, zorg, cultuur en media gaat de gemeente barre tijden tegemoet.

De heer VONK waardeert het zeer dat de PvdA opkomt voor de mensen met een minder brede beurs. Hij hoopt daarom dat de PvdA motie M 24-145 ‘Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130 %’ steunt, om eenmalig € 200.000,- vrij te maken voor mensen die het echt moeilijk hebben en een paar tientjes per maand slecht kunnen missen.

De heer LAHAISE wacht ook hier het advies van het college af, omdat het geld er ook voor moet zijn, waarover afspraken zijn gemaakt. De PvdA heeft echter zonder meer sympathie voor die motie.

De heer VONK wijst op de bij die motie geleverde dekking.

De heer LAHAISE vervolgt dat de media barre tijden tegemoet gaan. Gelukkig blijft Hilversum nog wel investeren in onderwijs en cultuur. En eerlijk gezegd ziet hij wel ruimte, meer dan de voorliggende

begroting toelaat. Met een ozb-tarief van 0,0641% is Hilversum de goedkoopste gemeente van het Gooi voor pandeigenaren.

Persoonlijk vindt hij het jammer dat de nachttrein verdwijnt, al heeft hij daarvoor begrip gezien de kosten en het blijkbaar geringe aantal reizigers in de afgelopen twee jaar. Belangrijker vindt hij dat Hilversum groener, schoner en veiliger wordt voor de voetganger en de fietser, met voor iedereen toegankelijke trottoirs, veilige oversteekplekken en bijvoorbeeld een gerevitaliseerde Havenstraat waar je niet door een racet, maar flaneert. Des te treuriger stemt hem het bericht dat er na twee jaar soebatten toch niets gebeurt met de oversteek Oosterspoorplein-Kleine Drift-Zuiderweg. De afspraak was echter dat het college moties zou uitvoeren. Hierop komt de PvdA op een ander moment nog terug.

De PvdA doet van harte mee met VVD motie M 24-150 om nog beter met burgers te communiceren dan al gebeurde in de begroting. Dat de PvdA die oproep ondersteunt behoeft geen verbazing voor wie zich de PvdA-moties van enigszins vergelijkbare strekking herinnert. Alleen zat de PvdA toen nog in de oppositie. In het verlengde hiervan maakt hij zich ernstig zorgen over de positie van de lokale media. Gelukkig deelt het college die zorgen, dus wacht hij de ontwikkelingen af.

Als PvdA'er voelt hij zich verplicht om de discussie over de viering van Internationale Vrouwendag serieus te nemen. Hij is het ermee eens dat de positie van vrouwen in de snel veranderende samenleving nog lang niet altijd vanzelfsprekend is en soms zelfs verslechtert. En daarom steunt de PvdA motie M 24-92 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en de SP, 'Internationale Vrouwendag 205 en daarna'.

Mevrouw DURLACHER merkt op dat in Hilversum wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd en daar moet het aantrekkelijk zijn, veilig voelen en dat moet bovenal haalbaar zijn voor iedereen. Cultuur en erfgoed moeten gekoesterd blijven en de ambitie om te werken en ondernemen moet lonen door te werken met een kleinere overheid en meer vanuit de menselijke maat te doen voor eigen inwoners en ondernemers. Bouwen doe je met beleid en niet enkel met stenen.

De raad is er vanavond volgens haar om te tekenen bij het kruisje. Aan de orde is het vaststellen van de begroting, waarmee Hilversum weer haar schatkist leegt. Wat BVNL betreft is het pure symboolpolitiek, want allen weten dat dit een wassen neus is, een ruwe schets om de eigen Hilversummer compleet uit te melken. Morgen is het namelijk weer allemaal anders en wordt de raad verder om hulp gevraagd voor stuurloze financiering en andere Barbapapa-achtige beslissingen. En anders wordt er vanuit de spreekwoordelijke achterkamers wel weer iets door de strot geduwd. Zelfs uit een speciaal door de gemeente georganiseerde politieke sessie mocht blijken dat de begroting niet concreet is en zelfs onleesbaar. Een BVNL-commissielid zat daarbij met open mond en gespitste oortjes aan tafel. De gemeente geeft miljoenen aan gemeenschapsgeld uit, het zuurverdiende belastinggeld van inwoners en ondernemers. Daar vindt BVNL wat van.

Het verhogen van de woonlasten en vastgoedondernemers dwarsbomen in het ontwikkelen van projecten gebeurt met een idioterie dat sociaal huren het grote hoezee is in veredelde schoenendozen. Ouderen moeten noodgedwongen alleen thuis blijven wonen, met minimale zorg en vereenzamen van de buitenwereld.

Jongeren zijn compleet uit de maatschappij verscheurd en er moet zelfs een motie op tafel komen om tijdens een pizza-avond naar hen te blijven luisteren, omdat ze zich niet gezien voelen.

Statushouders in Tergooi hebben een eigen woordvoerder vanuit Hilversum en gaan in hongerstaking, omdat ze ongelukkig zijn vanwege het missen van hun familie en omdat hen in dit land haard en huis was beloofd. Al twee jaar op rij pleit BVNL voor een betere daklozenopvang. Dat dit zo moet vindt zij om te schamen. Waarom zou zij de begroting stukamenderen of herschrijven? Hilversum heeft hier in maart 2022 immers zelf voor gekozen. Zij kijkt naar de grote partijen, de volksvertegenwoordiging van de gemeente, gekozen door de inwoners. Inwoners en ondernemers maken bezwaar tegen het ridicule parkeerbeleid, de doorgeslagen klimaathysterie, de obsessieve circulaire waanzin, gecreëerde crisissen, asiel- en migratietoestanden en de vreselijke woonpropaganda. BVNL zal daarom vanavond tegen de begroting stemmen. Wie namelijk niet waagt, wint nooit. Men kan denken in minima, maar allen weten dat er heel veel minima zijn, die met deze begroting volledig naast het net vissen.

BVNK zal 56% van de moties en amendementen steunen als verzachting op de pijn, in het belang van Hilversum. Dat wil zij een wake up call laten zijn.

De VOORZITTER schorst de vergadering 22.15 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.25 uur.

Mevrouw KALK (wethouder) constateert een aantal bijdragen waarin met eenvoudige beelden over de begroting werd gepraat, terwijl het proces om daartoe te komen uitermate ingewikkeld was. Ook zijn de voorschriften waaraan een begroting moet voldoen uitermate ingewikkeld. Daarmee neemt zij een beetje afstand van de gemaakte opmerkingen over de betrouwbaarheid van de begroting. De begroting is betrouwbaar en is gemaakt met de beste inzichten die er zijn en daar staat het college achter. Het college is trots op de sluitende begroting, met weliswaar een klein tekort in 2026. Dat kan niet elke gemeente navertellen.

Zij verzoekt de indieners van motie M 24-150 van de VVD en de PvdA, ‘Communicatie van de bedoeling’, aan te houden. De bedoeling en wens om te komen tot helder Hilversums taalgebruik snapt zij heel goed. De bedoeling is dat gemeentelijke communicatie eenduidiger, eenvoudiger, meer helder en meer direct moet plaatsvinden. Het college stelt voor te komen met een kleinere omvang van de opdracht en vertaalt dat in een plan van aanpak, omdat de nu geformuleerde opdracht heel erg breed is. Van alle beschikkingen en brieven individueel maatwerk maken kan niet. Wel kan men gestandaardiseerde brieven beter doen. De geest van de motie wordt dus vertaald in een plan van aanpak.

Het college onderschrijft motie M 24-137 van D66, Versnellingsimpuls voor meer woningen’. Zij deelt de zorg dat de woningproductie niet genoeg op gang komt, waarvoor echter goede redenen zijn. Elk instrument om te kunnen versnellen zal het college gebruiken. Het college wil die motie heel graag omarmen.

Het college ontraadt motie M 24-144 van D66, Hart voor Hilversum en de ChristenUnie, ‘Stel Hilversumse indicatoren op.’ De begroting is opgesteld op basis van door een raadswerkgroep in 2019 vastgestelde indicatoren. Die indicatoren zijn op allerlei manieren verwerkt, ook op basis van wettelijk vastgestelde streefwaarden, waarvan de gemeente niet mag afwijken. Als de raad vindt dat er betere en andere indicatoren moeten komen, dan moet die dat zelf ter hand nemen. Wat het college betreft moet de nadruk dan op het nut en de meerwaarde liggen en minder op de techniek, terwijl het hier lijkt te gaan om de techniek.

De heer NANNINGA vraagt hoe de wethouder kijkt naar de door mevrouw Remmers uitgesproken verwachting dat bij de samenvoeging met de gemeente Wijdemeren ook weer een set aan indicatoren zal worden opgesteld.

Mevrouw KALK (wethouder) beaamt dat, omdat men geen begroting zonder indicatoren kan maken. Bij die samenvoeging zal men naar indicatoren moeten kijken, die worden voorgelegd aan de afzonderlijke gemeenteraden en de Audit- en rekeningencommissies. Voor een jaar nieuwe indicatoren opstellen noemt zij ook daarom ingewikkeld.

De heer NANNINGA vraagt of het college dan opnieuw zal kijken naar de door de raadswerkgroep in 2019 vastgestelde indicatoren.

Mevrouw KALK (wethouder) bevestigt dat die indicatoren dan samen met een andere gemeente worden bekeken.

De heer DEEN vraagt of het college dan een voorstel zal doen.

Mevrouw KALK (wethouder) beantwoordt die vraag bevestigend. De motie over indicatoren is aan de voorjaarsnota gekoppeld, maar die nota bevat geen indicatoren. Alleen de begroting en de jaarrapportage bevatten indicatoren.

Vervolgens gaat zij in op de niet zo transparante omgang met genomen besluiten, de afschrijving van € 350.000,-. Het besluit is bij de voorjaarsnota genomen. Toen is afgesproken op basis van de wijziging van afschrijvingstermijnen € 350.000,- minder snel te hoeven afschrijven.

Afschrijvingstermijnen zijn dan langer, omdat gebouwen langer meegaan vanwege de langere levensduur ervan. Die worden verwerkt in de Financiële verordening, die voor de volgende raadsvergadering is geagendeerd. Zij neemt afstand van het idee dat dit punt in achterkamertjes zou worden besloten.

De heer VAN NISTELROOIJ herinnert aan een opmerking van wethouder Scheepers dat dit punt een gesprek behoefde tussen raad en college. Zijn zorg is dat gesprek niet goed te voeren, zodat de raad voor een voldongen feit zal staan dat al € 350.000,- is ingeboekt. Dat vindt hij niet juist.

Mevrouw KALK (wethouder) herhaalt dat afschrijvingstermijnen bij het bespreken van de Financiële verordening worden behandeld. Van de gewekte suggestie neemt zij afstand.

De heer VAN NISTELROOIJ veronderstelde die discussie eerder te hebben gevoerd, zodat het resultaat al in de begroting zou zitten.

Mevrouw KALK (wethouder) probeert de raad op de meest betrouwbare manier een document voor te leggen. Afgesproken is afschrijvingstermijnen bij de behandeling van de Financiële verordening te bespreken.

De zorgen over het tempo van het maken van de woonzorgvisie deelt het college. De regionale woonzorganalyse is al klaar en is al met de raad gedeeld. Op basis daarvan komt er een regionale kadernota, die in januari klaar zal zijn. Eind tweede kwartaal hoopt zij de woonzorgvisie voor Hilversum aan de raad te kunnen voorleggen. Bij de regionale kadernota komt er in een raadsinformatiebrief ook de definitieve planning van de woonzorgvisie te staan.

Motie M 24-135 van D66 en de SP, ‘De vervuiler betaalt’, ontraadt het college, omdat die heel veel invoeringskosten met zich meebrengt en huurders dupeert, die nu zijn vrijgesteld. De gemeente is afhankelijk van informatie van derden, omdat zij het waterverbruik bij het waterleidingbedrijf moet opvragen, met tijdsverlies als gevolg. Ook gegevens zijn niet altijd betrouwbaar, waardoor de foutenmarge stijgt.

De heer VONK informeert naar de bereidheid om te bezien of de rioolheffing eerlijker kan.

Mevrouw KALK (wethouder) wil wel verschillen in kaart brengen en beoordelen. De motie lijkt sympathiek, vanwege een eerlijker benadering, maar het watergebruik wordt al vastgesteld op basis van het reële verbruik. Door koppeling aan de persoon dupeert men personen die nu van rioolheffing zijn vrijgesteld. Invoering van de motie op 1 januari 2025 kan ook niet.

Het college kan motie M 24-91 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en de SP, ‘Internationale Vrouwendag 2025 en daarna’, bekostigen.

De heer GÖBBELS (wethouder) gaat in op amendement A 24-149 van de VVD en het CDA, ‘Herstel indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met de auto’. De VVD voelt zich onaangenaam verrast met een eenzijdige aanpassing van de indicator van het percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met de auto van 40% naar 32% en vraagt om dit ongedaan te maken. De VVD stelt dat “Hilversum landelijk bekend staat als een van de meest onbegrijpelijke gemeenten waar het om verplaatsing met de auto gaat en dat die reputatie niet in ons voordeel werkt.” Als men in een willekeurige andere gemeente een straatinterview organiseert met de vraag aan welke gemeente men denkt als een van de meest onbegrijpelijke gemeenten als het om verplaatsing met de auto gaat, valt het nog te bezien of dan Hilversum wordt genoemd. 37% van de mensen komt van buiten Hilversum en geeft qua bereikbaarheid dan geen onvoldoende maar een 6. Volgens de nieuwste editie van Atlas Research scoort Hilversum goed op bereikbaarheid. En toch heeft ook de VVD een punt. Dit staat goed verwoord op de site ‘Goois Wonen: “Hilversum is met de auto vanaf de snelweg goed te bereiken. Alleen Hilversum in met de auto zorgt voor wat oponthoud. Dit komt vooral door de vele eenrichtingswegen en de rondlopende ring in Hilversum, maar met maar liefst drie treinstations en een groot busnetwerk is de stad goed te bereiken met het OV.” In de vastgestelde mobiliteitsvisie wordt niet getornd aan het concept van de ring noch aan dat van de eenrichtingswegen. Tegelijk ligt er een opdracht om bijvoorbeeld het centrum autoluw te maken en 30-kilometerzones uit te breiden. De VVD stelt ook dat “een van de meest gehoorde klachten vanaf het Media Park is het gebrek aan bereikbaarheid” Uit meer gesprekken met het Media Park weet hij dat de belangrijkste eigenaar de aanreistijd met de auto niet als een kritiek gegeven ziet en die beseft dat het park uitstekend met het OV bereikbaar is. Daarbij laten de NS-cijfers zien dat hier nog winst valt te behalen. Als men kijkt naar de reizigersaantallen per dag is te zien dat in de meest recente cijfers uit 2023 deze met

3.968 reizigers nog ver achterblijven ten opzichte van voor corona 2019. Toen bedroeg het aantal 4.684 reizigers per dag. Feit is dat het verkeer in de gemeente toeneemt, onder andere door de groei in inwoneraantal en ambities op het gebied van het creëren van meer arbeidsplaatsen. Het wegennet kan de toestroom niet aan. Verkeersdeskundigen geven aan dat alleen het verminderen van het aantal auto's en meer gebruik van het OV verlichting geven. Hilversum wil werk maken van de mobiliteitstransitie. Kortom, het blijft wringen en gelet op alle genoemde overwegingen is het percentage vanuit verwachtingsmanagement aangepast. Dit is eenzijdig gedaan, zonder dat de raad daarin is meegenomen. En daarom wil het college het percentage toch weer aanpassen naar 40.

De heer HELLER (wethouder) ontraadt amendement A 24-147 van D66 en de VVD, ‘Laat onderwijsgeld geen parkeergeld zijn’. De reden daarvoor is dat de argumentatie voor heel veel organisaties geldt in het (semi-)overheidsdomein. Die mate van willekeur leidt tot een negatief oordeel over het amendement.

Bij De Groene Schakel en de vrijval van € 174.000,- heeft de raad geld voor een bepaald doel beschikbaar gesteld. Het is gelukt het doel voor minder geld te bereiken, wat betekent dat een deel van het bedrag vrijvalt. De normale gang van zaken is dat naar onderbesteding allen kijken in het kader van de begroting of de voorjaarsnota, vanuit een integrale afweging. Dat geld is nog niet vrijgevallen en dat wilde het college bij de voorjaarsnota doen. De integrale afweging is nog niet gemaakt en om die reden adviseert het college negatief over amendement A 24-142 van D66 en de VVD over De Groene Schakel.

Hij betreurt het op tafel liggen van motie M 24-151 van Democraten Hilversum, GroenLinks, de PvdA en de SP. Democraten Hilversum heeft daarover al vragen gesteld, die zijn beantwoord in een raadsinformatiebrief. Aangegeven is bij de voorjaarsnota op het punt terug te komen. Over de hele linie zijn budgetten en zaken aan de inflatie aangepast wat bij minimaregelingen niet is gebeurd. Het college ziet dus de motie als een noodzakelijke correctie. Om die reden adviseert het college positief, hoewel er geen dekking is aangegeven, waardoor het komt tot een overschrijding van € 125.000,- in 2025.

Zorgen die ten grondslag liggen aan motie M 24-136 van Hart voor Hilversum en D66, ‘Mantelzorg en vrijwilligerparkeerkaart’, begrijpt hij. Dat is de reden dat het college een nieuw type vergunning in het leven roept, de maatschappelijke vergunning, die van start gaat per 1 januari jl. Er is al een buitengewoon ruimhartige en gratis mantelzorgvergunning, die twee jaar geldt en is uitgebreid van 90 naar 130 uur. De motie suggereert dat het digitaal zijn van het aanvraagproces voor problemen zou zorgen, wat men zou tackelen door een papieren aanvraag. Dat inzicht deelt het college niet. Bovendien is er uitgebreide ondersteuning beschikbaar voor het aanvragen.

Mevrouw REDMEIJER gaat het om 120 in plaats van 130 uur per kwartaal. Andere voorwaarden voor de aanvraag zijn een minimaal aantal mantelzorguren per kwartaal en een duur van een aantal maanden. Er zijn echter in de praktijk allerlei uitzonderingen. Nu is sprake van een eenheidsworst die uitgaat van wantrouwen. Zij vraagt daarmee in de praktijk iets te doen.

De heer HELLER (wethouder) begrijpt dat pleidooi, maar dat is iets anders dan de motie vermeldt. De gemeente vraagt bewijsstukken. Er is echter sprake van een ruimhartige vergunning, die wel een check vraagt. Er is ook breed aanbod van ondersteuning. In geval van terminaal zijn van iemand wordt een aanvraag niet afgewezen.

Vervolgens gaat hij in op motie M 24-145 van de SP en de ChristenUnie, ‘Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130%.’ Die eigen bijdrage heeft de gemeente bewust voor twee jaar betaald, maar die periode is nu afgelopen. Iedereen die deelneemt aan de aanvullende collectieve ziektenkostenverzekering kan die eigen bijdrage ook vergoed krijgen. Het college heeft niet gemeend opnieuw € 300.000,- voor deze maatregel uit te trekken. De dekking in de motie is volgens hem niet ordentelijk.

De heer VONK wijst erop dat de vorige keer € 2 miljoen is overgehouden. De gemeente verdient € 3,4 miljoen aan verkoop van gebouwen, waarvan € 300.000,- voor dit doel kan worden gebruikt.

De heer HELLER (wethouder) antwoordt dat als men € 300.000,- meer wil uitgeven men ook voor dekking moet zorgen, wat nu niet is gebeurd. Voor het voorstel van de heer Vonk resteert een politiek afweging.

De heer VOORINK (wethouder) spreekt motie M 24-138 van de SP, de PvdA, de VVD, D66 en het CDA over het gevelfonds ook voor gevels in de Havenstraat aan. Het college is geneigd om daarover positief te adviseren.

Wat betreft motie M 24-139 van de SP en D66, ‘Maak werk van de Havenstraat’, is hij in gedachten positief. Met ondernemers in de Havenstraat gaat hij in januari spreken over hun ambities en wensen voor de korte en lange termijn. In april doet hij de raad echter geen uitgewerkt voorstel toekomen. Wel ziet hij kansen op de korte en middellange termijn. De motie ontraadt hij.

De heer VAN WAARDEN wijst erop dat er meer mooie straten zijn, zoals de Emmastraat en de Vaartweg, waar ook beeldbepalende panden staan. De indieners van motie M 24-138 vraagt hij waarom zij alleen de Havenstraat noemen en de wethouder vraagt hij of er ook ruimte is voor andere straten.

Het is mooi dat de wethouder aan de slag gaat met de aanloopstraten, maar hij vraagt aandacht voor de flessenhals Vaartweg-Havenstraat-Oude Torenstraat, waar de gemeente met spoed zou moeten kijken en die veel fietsvriendelijker en veiliger zou moeten worden, waarbij de auto te gast is.

De heer VONK is ook voor aanloopstraten, maar de Havenstraat is al verder dan de andere aanloopstraten. In de Havenstraat staan enthousiaste ondernemers klaar om er iets van te maken. Daarom wil hij daaraan steun geven. Hij vraagt of de wethouder de motie nog steeds ontraadt als er ondernemers zijn die al plannen hebben.

De heer VOORINK (wethouder) doet dat nog steeds, omdat het hem niet lukt om een uitgewerkt plan voor de voorjaarsnota aan te leveren. Voorliggende plannen behelzen het weghalen van parkeerplaatsen en de bus, wat enkele jaren vergt voor het maken van een plan en het organiseren van de dekking.

Het gevelherstelfonds omvat € 100.000,- waaruit al een kleine € 30.000,- is gehaald. Andere aanvragen vanuit het centrum worden nu bekeken. Als het fonds leeg is kan het college een voorstel doen om dat te vullen, maar het is geen fonds waarmee heel Hilversum te repareren is.

De heer VAN WAARDEN draagt de Havenstraat ook een warm hart toe en wil daaraan een impuls toekennen, maar GroenLinks wil daarbij ook andere aanloopstraten betrekken.

De heer VONK wil dat eveneens.

De heer GROENEVELD verwijst naar de vastgestelde gebiedsagenda voor het Centrum, waarin de wens voor een compacter centrum is opgenomen. Hij vraagt welk signaal het college aan de Havenstraat wil afgeven en of dat nog steeds een compacter centrum is.

De heer VOORINK (wethouder) voert diverse raadsbesluiten uit en de compactheid geldt ook voor de Havenstraat. Dat zal ook transformeren van panden betekenen, richting wonen of een andere vorm van bedrijvigheid. De straat kan echt wel wat liefde en aandacht gebruiken.

De heer LAHAISE ziet de voorstellen over de andere aanloopstraten graag tegemoet en vraagt of de SP geen vertrouwen in het verhaal van de wethouder over de Havenstraat heeft. Over enige tijd zal de raad daarover volgens hem te spreken komen.

De heer VONK heeft daarin wel vertrouwen, maar ondernemers van de Havenstraat hebben al een plan voor hun straat liggen en hij is bang dat zij nog langer moeten wachten.

De heer LAHAISE wil het college de ruimte geven om samen met ondernemers tot een goed plan voor de Havenstraat te komen.

De heer VONK merkt op dat er al een goed plan ligt en heeft het idee dat men met de Havenstraat al veel verder is dan de andere aanloopstraten.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) gaat in op motie M 24-143 van D66 en de SP, ‘Inkomensafhankelijke eigen bijdrage huishoudelijke hulp’. Hij vraagt de motie aan te houden totdat bekend wordt wat de wet gaat worden. Als het college meer weet stuurt het college een brief naar de raad.

Mevrouw KALK (wethouder) gaat in op amendement A 24-148 van Democraten Hilversum, de ChristenUnie en de SP over het borgen van Pizza en Politiek. Zij verwijst in dat verband naar de startnotitie over het participatiebeleid, te behandelen in december. De indieners vragen om een overbruggingsregeling, die financieel niet gedekt is. Zij vraagt de motie aan te houden, omdat zij verwacht daar bij het participatiebeleid wel uit te komen. Spreekster hecht aan het centraal stellen van het doel en

niet de vorm. Het doel is jongeren meer bij de politiek te betrekken en andersom. In dat verband wijst zij op de activiteit Mindskip, waarin een van de alternatieve vormen wordt uitgetest.

De heer NANNINGA kan zich vinden in dat doel, dat bovenaan staat. De vorm Pizza en Politiek ligt niet vast, maar het is onduidelijk hoe dat nu verder gaat.

Mevrouw KALK (wethouder) wil Pizza en Politiek betrekken bij de behandeling van de startnotitie over participatiebeleid volgende maand. Als men er niet uitkomt kan altijd nog een aangepaste motie in stemming komen.

Tweede termijn

De heer FENNEMA vindt amendement A 24-142 van D66 en Hart voor Hilversum over De Groene Schakel ongedekt en gaat daarin niet mee.

Motie M 24-145 van de SP en de ChristenUnie, 'Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130%' steunt de VVD niet vanwege het niet gedekt zijn van € 300.000,-.

Amendement A 24-150 over communicatie houdt hij aan, gezien de reactie van de wethouder, maar wel wil hij horen wanneer het college met een plan daarover komt.

Wat betreft motie M 24-151 van Democraten Hilversum, GroenLinks, de PvdA en de SP over indexering van minimaregelingen heeft de VVD moeite met de ongedektheid daarvan. Met de lezing van het college dat het een te corrigeren fout is gaat hij echter akkoord. Daarom zal hij daarvoor stemmen.

Amendement A 24-147, 'Laat onderwijs geen parkeergeld zijn', dient de VVD mede in.

Hij is blij dat het college naar aanleiding van het amendement A 24-149 over tevredenheid over de verplaatsing per auto bereid is om die indicator terug aan te passen.

De heer DEEN houdt motie M 24-143 over inkomensafhankelijke bijdragen huishoudelijke hulp aan en hij kijkt uit naar de brief van het college.

D66 houdt eveneens motie M 24-135, 'De vervuiler betaalt' aan. De meeste andere moties steunt D66.

Zijn analyse is dat hij niet het idee heeft dat de ambities uit de begroting realiseerbaar zijn. Het college geeft hij daarom een rode kaart, omdat het volgens hem echt anders moet en beter kan. D66 zal tegen de voorliggende begroting stemmen.

Mevrouw REDMEIJER miste bij motie M 24-136, 'Mantelzorg en vrijwilligerparkeerkaart', een toelichting op vrijwilligers. Een maatschappelijke vergunning is ruimhartig, maar volgens haar niet pragmatisch. Kijkend naar de fusie met Wijderemeren zal er veel buitengebied bij komen, zodat zij vraagt om in dat verband nog eens naar de motie te kijken.

Mevrouw REMMERS steunt amendement A 24-149 over het veranderen van de indicator over tevredenheid over toegankelijkheid van Hilversum met de auto, omdat daarmee een indicator wordt platgeslagen, op een manier die niets toevoegt aan goede indicatoren en getuigt van symboolpolitiek.

Zij volgt het college in het advies over amendement A 24-147 van D66 en de VVD, 'Laat onderwijsgeld geen parkeergeld zijn', omdat er naast de onderwijssector nog veel meer sectoren met dezelfde problematiek zijn.

Wat betreft motie M 24-145 van de SP en de ChristenUnie over het behoud van de kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130% zit het Rijk de gemeente dwars, omdat er al heel lang over de invoering van een inkomensafhankelijke bijdrage wordt gesproken. De coalitie heeft afgesproken inwoners twee jaar tegemoet te komen. Zij snapt dat € 300.000,- niet eenvoudig gevonden kan worden. Het college moet nog steeds € 1,6 miljoen vinden plus € 1,5 miljoen uit de septembercirculaire. De motie zal GroenLinks daarom niet steunen.

GroenLinks is superblij met het indexeren van minimaregelingen en de viering van Internationale Vrouwendag op 8 maart.

De heer DOCTER is ook blij met de collegereactie op motie M 24-151 over de indexering van minimaregelingen.

Ook vraagt hij nog aandacht voor een simpele, laagdrempelige en begrijpelijke communicatie aan inwoners over waar het geld vandaan komt en waar dat naartoe gaat. Hij vraagt of de wethouder bereid is om dat te doen.

De heer VONK houdt motie M 24-139, ‘Maak werk van de Havenstraat’, aan als de wethouder toezegt voor de voorjaarsnota met een brief of een mededeling te komen over hoe gesprekken met ondernemers van de Havenstraat verlopen.

De SP heeft dekking gevonden voor motie M 45-145 over het behoud van de kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130%’. Dekking kan plaatsvinden door in plaats van € 3.437.000,- te doteren aan de reserve stedelijke ontwikkeling € 3.137.000,- aan die reserve te doteren of te zoeken in programma 2.

Motie M 24-135, ‘De vervuiler betaalt’, vindt hij heel goed, omdat het om enerzijds eenpersoons huishoudens en de andere kant om grotere bedrijven gaat. Nadelen voor andere huishoudens ziet hij niet zozeer.

De heer POSTMA wil ook de eigen Financiële verordening volgen, die voorschrijft geen compensatie te kunnen vinden in een heel ander portefeuilleonderdeel.

De heer VONK wil hierover graag de opvatting van de wethouder vernemen.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK steunt motie M 24-138 van de SP, de PvdA, de VVD en D66,‘ Gevelfonds ook voor mooie Havenstraatgevels’, van harte en dient die ook mede in.

Amendement A 24-149, ‘Herstel indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto’, dient het CDA ook mede in.

Zij weet zeker dat er een onderzoek bestaat, waarvan de uitkomst was dat als eenrichtingsverkeer de andere kant op zou zijn gemaakt in het centrum van Hilversum, de doorstroming perfect was geweest.

De heer NANNINGA gaat het bij Pizza en Politiek vooral om het contact tussen jongeren en de raad en het bespreken van onderwerpen die dichtbij jongeren liggen. Over de manier waarop gaat hij graag met het college in gesprek, wellicht bij het nieuwe participatiebeleid. Hij is echter bang het kind met het badwater weg te gooien. Met Pizza en Politiek wil hij niet zomaar laten stoppen, omdat het netwerk dan ook stopt. Daarom roept hij op daarmee nog door te gaan. Als dat niet kan, dan is er ook een post onvoorzien.

De heer LAHAISE sluit zich daarbij aan en is ontzettend enthousiast over Pizza en Politiek. Hij raadt de heer Nanninga aan zich aan te sluiten bij de wethouder en zal amendement A 24-148 niet steunen.

Met amendement A 24-149, ‘Herstel indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto’, gaat hij akkoord, wat voor hem niet betekent het STOMP-principe op te geven.

De gedachte achter motie M 24-136, ‘Mantelzorg en vrijwilligerparkeerkaart’, snapt hij en ook hij hoort van burgers dat het aanvragen van parkeervergunningen ingewikkeld is. De motie is echter niet de oplossing, zodat hij niet voor die motie stemt.

Ook gaat hem de Havenstraat zeer aan het hart. Het is treurig de eigen Wmo-bijdrage voor inkomens tot 130% van het sociaal minimum niet te kunnen regelen, maar hij is bang aan bepaalde regels vast te zitten.

De PvdA dient amendement A 24-147 over onderwijsgeld geen parkeergeld laten zijn niet mede in, omdat er een complexe indeling in parkeerzones is en de uitvoering van het parkeerbeleid ingewikkeld genoeg is, waarbij veel uitzonderingen wordt gecreëerd. Wel stemt de PvdA daarvoor.

Mevrouw DURLACHER wijst erop dat BVNL ontzettend groenrechts is. De Groene Schakel moet voor haar blijven. Zij raadt aan de motie over Pizza en Politiek in stemming te brengen.

Ook zij vindt dat de indicator tevredenheid over toegankelijkheid met de auto 40% moet blijven.

Motie M 24-136, ‘Mantelzorg en vrijwilligerparkeerkaart’ steunt zij, omdat zij het parkeerbeleid daar wil kraken waar dat kan. Mantelzorg verdient ook steun.

Zij wil het gevelfonds laten gelden voor de Havenstraat en van die straat werk maken. De Havenstraat ligt er volgens haar beter bij de Vaartweg, zodat die ook kan worden meegenomen.

Motie M 24-143 over behoud van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage huishoudelijke hulp heeft haar steun, evenals motie M 45-145 over het behoud van de kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130%. Ook is zij voor indexering van bedragen uit minimaregelingen. Amendement A 24-147 over onderwijsgeld geen parkeergeld laten zijn steunt zij eveneens en wie weet komt het er ooit nog van dat BVNL het hele parkeerbeleid van tafel kan halen.

Mevrouw KALK (wethouder) kan de begroting op een eenvoudige manier via een infographic verbeelden, wat zij volgend jaar zal doen.

Met communicatie gaat zij in het tweede kwartaal aan de slag en daarover zal zij de raad een memo sturen.

Wat betreft Pizza en Politiek wil zij graag een principeafspraak maken om daarop nader in te gaan bij het participatiebeleid.

De heer NANNINGA gaat het om een overbrugging voor 2025.

Mevrouw KALK (wethouder) biedt een overbrugging aan in de vorm van een activiteit binnen de ontwikkeling van het nieuwe participatiebeleid. Meer kan zij zonder budget nu niet doen.

De heer NANNINGA brengt daarop amendement A 24-148 in stemming.

De heer HELLER (wethouder) heeft altijd geleerd dat het college bij zijn uitgaven binnen de programma's moet blijven om die rechtmatig te laten zijn. Wel staat het de raad vrij om ook over programma's heen besluiten te nemen. Dat zegt hij ook naar aanleiding van het alternatieve dekkingsplan van de SP over motie M 45-145 over het behoud van de kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130%. Iets anders is een dotatie uit de verkoop van vastgoed, waarin het college niet meegaat.

Over parkeren in het buitengebied van Wijdemeren gaat hij niet, maar dat verschilt heel erg van de stedelijke omgeving van Hilversum. Hij kan zich niet voorstellen in het buitengebied van Wijdemeren in de komende jaren betaald parkeren in te zullen voeren.

Mevrouw REDMEIJER doet die opmerking goed en houdt motie M 24-136 aan.

De heer VONK vraagt of wethouder Voorink voor de voorjaarsnota een voortgang aan de commissie of raad over de Havenstraat kan melden.

De heer VOORINK (wethouder) beantwoordt die vraag bevestigend.

> Amendement A 24-142 van D66 en Hart voor Hilversum, 'De Groene Schakel in Hilversum - Herbestemming middelen voor grote beeldbepalende bomen', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 15 tegen 20 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Hart voor Hilversum, de SP en BVNL voor.
>
> Amendement A 24-148 'Pizza en Politiek borgen', van Democraten Hilversum, de SP en de ChristenUnie, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 17 tegen 18 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, het Hart voor Hilversum-lid De Jong-Schrijver, Democraten Hilversum, de SP, de ChristenUnie en BVNL voor.

De heer VAN NISTELROOIJ kan de VVD in veel standpunten volgen en wil de streefwaarde verhogen voor het vervoer per auto als middelen beschikbaar zijn, maar dat niet doen zonder te weten hoe men daarnaar toe gaat.

> Amendement A 24-149 van de VVD 'Herstel indicator percentage inwoners dat tevreden is over verplaatsing met auto', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 19 tegen 16 stemmen aangenomen, met de stemmen van de Hart voor Hilversum-leden Eerenberg, de Jong-Schrijvers en Lancé, de VVD, de Democraten Hilversum-leden Van de

Beek, Degives Mas, Docter en Koç, de CDA-leden Brussaard, Postma en Exel-van Dijk, de PvdA, de ChristenUnie en BVNK voor.

Motie M 24-136 van HvH en D66, ‘Mantelzorg/vrijwilliger parkeerkaart’, wordt aangehouden.

Motie M 24-137 van D66, ‘Versnellingsimpuls voor meer woningen’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 34 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen, met de stem van BVNL tegen.

Motie M 24-138 van de SP, de PvdA, D66 en de VVD ‘Gevelfonds ook voor mooie Havenstraatgevels’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

De heer VAN NISTELROOIJ is het eens met motie M 24-145, maar niet met de nieuwe dekking, zodat D66 daartegen zal stemmen.

Motie M 24-143 van D66 en SP, ‘Inkomensafhankelijke eigen bijdrage huishoudelijke hulp’, wordt aangehouden.

De gewijzigde motie M 24-145 van de SP en de ChristenUnie, ‘Behoud kwijtschelding eigen bijdrage Wmo voor inkomens tot 130 %’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 4 tegen 31 stemmen verworpen, met de stemmen van de SP, de ChristenUnie en BVNL voor.

Motie M 24-144 van D66, Hart voor Hilversum en de ChristenUnie, ‘Stel Hilversumse beleidsindicatoren op’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 15 tegen 20 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Hart voor Hilversum, de SP en de ChristenUnie voor.

Motie M 24-150 van VVD, PvdA, D66 en CU ‘Communicatie van de bedoeling’, wordt aangehouden.

Motie M 24-151 van Democraten Hilversum, GroenLinks, de PvdA en de SP, ‘Structurele evaluatie en actualisatie van twee lokale minimaregelingen ter bevordering voor gelijke kansen en sociale inclusie’ wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 24-92 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en de SP, ‘Internationale Vrouwendag 2025 en daarna’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 20 tegen 15 aangenomen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, GroenLinks, de PvdA en de SP voor.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders over de Begroting 2025 wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 20 tegen 15 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD, Democraten Hilversum, GroenLinks, het CDA, de PvdA en de ChristenUnie voor.

7. BELASTINGVERORDENINGEN 2025

De heer LANCÉ vindt het sympathieke amendement een vrije keuze, omdat het niet compleet is.

Amendement A 24-147 van D66, ‘Laat onderwijsgeld geen parkeergeld zijn’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 27 tegen 8 stemmen aangenomen, met de stemmen van de Hart voor Hilversum-leden Eerenberg, Groenveld en Lancé, GroenLinks en de ChristenUnie tegen.

Motie M 24-135 van D66 en SP, ‘Vervuiler betaalt’, wordt aangehouden.

Het voorstel van burgemeester en wethouders over de belastingverordeningen wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 27 tegen 8 stemmen aangenomen met de stemmen van Hart voor Hilversum, de SP en de BVNL toe.

8. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Er zijn geen vragen.

9. MOTIE M 24-146 VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG ‘STOP ONEIGENLIJK GEBRUIK VAN DE MONUMENTENVERORDENING’

“De Hilversumse Raad bijeen op woensdag 13 november 2024;
Constaterende dat:
- Hilversum relatief veel (gemeentelijke) monumenten kent;
- deze monumenten bijdragen aan de identiteit van onze stad;
- onze geldende monumentenverordening regelmatig een rol speelt bij de mogelijke bouw en/of verduurzaming van panden;
- er steeds vaker voorbeelden zijn waarin de monumentenverordening redelijk onverwacht roet in het eten gooit bij een geplande (gedeeltelijke) sloop, bouw, verbouwing of verduurzaming;
- de bouw en verduurzaming van (nieuwe) woningen een gedeelde ambitie is in de Hilversumse Raad;
- de ambitie om tot 2030 350 woningen per jaar te bouwen al minimaal drie jaar bij lange na niet gehaald wordt;

overwegende dat:
- wij als raad de verantwoordelijkheid moeten nemen om, daar waar wij dat kunnen, de bouw en verduurzaming van woningen binnen de gezamenlijke ambities maximaal te stimuleren;

- eigenaren van panden met ontwikkelplannen die bijdragen aan de Hilversumse ambities zich gesteund moeten voelen door een voorspelbaar en ondersteunend gemeentelijk beleid;

- de achterliggende reden voor het aanvragen van een aanwijzing tot gemeentelijk monument van een pand regelmatig eerder gelegen is in het tegengaan van verandering dan de vermeende monumentale waarde van een pand;

- dit tot enorme schade, frustratie en machteloosheid leidt bij eigenaren van panden;
- dit ook kan leiden tot een ongewenste rem op de gemeentelijke ambitie tot bouw van nieuwe woningen dan wel verduurzaming van woningen;

voorts overwegende dat:
- het college in januari 2025 aan de Raad een Erfgoedverordening zal voorleggen die de Monumentenverordening zal vervangen

roept het college op:
in de Erfgoedverordening die in januari 2025 aan de raad zal worden voorgelegd op te nemen dat:

1. belanghebbenden, behalve de gemeente zelf, vanaf het moment dat de eigenaar van een pand een vergunningsaanvraag heeft ingediend tot sloop, wijziging of verduurzaming van een pand, geen verzoek tot aanwijzing van dat pand als beschermd gemeentelijk monument meer kunnen indienen;
2. een verzoek tot aanwijzen van een pand als beschermd gemeentelijk monument door belanghebbenden ook niet kan worden ingediend gedurende de eerste 2 jaar dat een pand van eigenaar gewisseld is;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie M 24-146 van D66)

De heer VAN GRIEKEN licht de motie toe. In januari komt het college met de Erfgoedverordening, maar hij is van mening dat in elk geval daarin al een bepaald element moet worden opgenomen.

Mevrouw DURLACHER vraagt of met de motie verduurzaming van monumentenpanden dan nog mogelijk is.

De heer VAN GRIEKEN acht dat dan nog steeds mogelijk is.

De heer GÖBBELS (wethouder) merkt op dat de actualisering van de Erfgoedverordening in eerste instantie bedoeld is als een soort technische aanpassing op basis van de nieuwe Omgevingswet. D66 komt met inhoudelijke wijzigingen en vraagt eigenlijk om die te combineren met een technische aanpassing in januari. Het college wil bekijken of die twee te combineren zijn en wat de impact van die combinatie is. Daarom stelt hij voor de motie nu aan te houden, waarna hij terugkomt met een raadsinformatiebrief over de combinatie van inhoudelijke voorstel en technische aanpassingen. Als die combinatie niet lukt geeft hij een tijdpad aan.

De heer VAN GRIEKEN vraagt naar zijn mening niet een complex iets en wil de aanpassing in één keer goed doen, ook omdat er sprake is van urgentie.

De heer GÖBBELS (wethouder) kan de combinatie nu niet overzien en wil het antwoord daarover geven in een raadsinformatiebrief. Als combineren kan, doet hij dat in januari. Als dat niet mogelijk is geeft hij een indicatie wanneer dat wel kan.

De heer FENNEMA herkent het probleem en steunt de heer Van Grieken. Hij is blij met aanhouden van de motie, maar gaat graag het onderwerp bespreken.

De heer VAN GRIEKEN houdt de motie aan.

Mevrouw REMMERS herkent de problematiek en wacht met smart op een inhoudelijke discussie. Die verwacht zij vroeg in 2025.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 00.03 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 11 december 2024,

de griffier,	de voorzitter,
A.J. van Meerveld CMC	dr.ir. G.M. van den Top